

અમૃત વાણી.

શ્રી સદ્દગોરનાં શ્લોક.

પ્રકાશક.

સૈયદ બાવાસાહેબ અહમદઅલી બાકી.

મુ પીરાણા

દર્શન લાભ બાર આના.

રૂ. ॥ ૧૨ ॥

અમૃતવાણી.

શ્રી સદ્ ગોરનાં શ્લોક.

અર્થ સાથે.

લેખક—સૈયદ બાવા સાહેબ અહમદ અલી ખાકી
મુ૦ પીરાણા.

આવૃતિ ૧. પ્રત ૫૦૦
સંવત ૧૯૮૫

અમદાવાદ પ.નંકારના નાકે મનહર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમા
મોતીલાલ ગણપતરામે છાપી.

દર્શનલાભ

રૂ. ૦—૧૨—૦

હૃદય ઘોષ.

વિદ્ ધાતુથી 'વેદ' શબ્દ. વેદ એટલે ખુલાસો, સમજણ, જાણવું આદિ એવા અર્થ થાએ છે.

'વેદો' સ્વયં પોતે પોતાની સમજ, પોતાનું તત્વ જ્ઞાન આપી શકતા નથી, તેઓ પણ સદ્ગુરૂ બ્રહ્મા આધીન છે.

'વેદો' જગતના કલ્યાણની સમજ અને યુક્તિઓથી પરીપૂર્ણ છે. છતાં શ્રી નારાયણના ભેદો પૂરા ન કહી શકાયાથી છેવટ નેતિ, નેતિ કહી શ્રી નારાયણની સીમા વર્ણવતાં અટકે છે.

'વેદો' ને જ્યાં ગમ નથી ત્યાં શ્રી સદ્ગુરૂ બ્રહ્મા તમે સર્વજ્ઞ હોવાથી શ્રી નારાયણને હાથોહાથ ઝાલી ઓળખાવી આપો છો. એવા અગાધ, અમાપ જ્ઞાન વાળા હે ! શ્રીસદ્ગુરૂ બ્રહ્મા, શ્રી સદ્ગુરૂ શેહદેવ પીર સુદર દીન સાહેબ ! આપનાં વચનામૃતોનાં કોઇ શબ્દાર્થ યથા મતિએ આ પુસ્તકમાં રચવા સુલકના અહરાહ છે. તે તો આપના યશોગાનના પ્રેમ વશની છે.

'પ્રેમ' 'પ્રેમ' 'પ્રેમ' એ તો આપનુંજ શુદ્ધ સ્વરૂપ છે.

પામર પણે થએલ એવા આપશ્રીને ચરણે અર્પવા આશા સહીત ચરણ કમલ સમીપે હાજર થવાયું, તેનો સ્વીકાર એજ આપની કૃપા દ્રષ્ટિ.

લેખક

આજ્ઞાંકિત આપનો લઘુ કિંકર

સૈયદ બાવા સાહેબ અહમદઅલી

ખાકી.

પ્રસ્તાવના

અખિલ વિશ્વના રચનાર આદ નારાયણેજ સૃષ્ટિની રચના પ્રેમ પ્રગટતાંજ કરી દીધી. જગત ઉત્તપત્તિના મુલનું મુલ કારણ પ્રેમજ છે. એક બીજાને મલવા પ્રથમ પ્રેમ અગ્ર પદ છે. કુટુંબો પ્રેમેજ સુખે દિવસો નિરગમે છે. રાજકાર્ય. ગામ, દેશ, પરદેશ જ્યાં જુઓ ત્યાં પ્રથમ પ્રેમ પ્રધાન પદ. સલાહ સંપ. આનંદ, શાન્તિ જ્યાં હશે ત્યાં પ્રથમ પ્રેમ પ્રમુખ હશેજ.

પ્રેમ કુદરતી પ્રેણા છે. શ્રી હરિનાં સંકેતની દોરી છે. પૂર્વના સન્ચિંતાના અનુગ્રહે કરી પ્રેમ પોતાની મેળેજ સ્ફુરી આવે છે. માં બાપ ઉપરનો, પુત્ર પુત્રાદિ ઉપરનો, બેન ભાઈ ઉપરનો. ભાઈ બેન ઉપરનો, બેન બેન ઉપરનો. ભાઈ ભાઈ ઉપરનો એમ એકમેક અરસ પરસ ઉભય પક્ષો પ્રેમ કરીજ શાન્તિએ સુખ ભોગવી રહ્યા છે.

જગતનો નિર્વાહ આદર પોષણનું સાધન ધન, ધાન્ય હોવાથી તે પ્રાપ્તીનુ મુખ્ય કારણ પણ પ્રેમ છે. જેથી અનેક કષ્ટે પણ મનુષ્ય સંચે છે.

જગત ઉત્તપત્તિનું કારણ પ્રેમ હોવાથી પ્રજા ઉત્તપન્ન કરનાર દમ્પતી અતીજ આદરે પ્રેમ ભોગવી રહ્યા છે. નિર્વાહનાં સાધનો દમ્પતી ગમે તેવા સંકટો સહી પ્રાપ્ત કરી ગમે તેવા દુઃખો ભોગવી એક બીજાથી અળગા રહી શકતાજ નથી.

પ્રેમ એવી અનિવાર્ય સ્થિતીનું તાર તમ્ય છે કે સદ્દભાવનાએ ઉપજેલ પ્રેમ કદી પણ પાછું પડતુંજ નથી. પ્રેમીને ગમે તેટલો તાડન, તાપન, છેદન, નિઘર્ષણાદિથી છિન્ન ભિન્ન કરવામાં આવે છતાં શુદ્ધ સાત્વિક પ્રેમ તે તો પ્રેમજ છે. એ અતિ બળ હોવાથી કેમ કાળે નિરાશા સમજી શકતુંજ નથી.

અભેદતા તો પ્રેમનીજ છે. પ્રેમી કદી પણ બદલાતો નથી. પ્રેમીનો કોઇપણ કાળે કોઇપણ નાશ કરી શકતો નથી. પ્રેમ પ્રેમીનો સદાકાળ રક્ષિત રહેલો છે, ગમે તેવો નિર્બળ મનુષ્ય જ્યારે પ્રેમ ઉત્પન્ન કરી લે છે ત્યારથી તો તેમાં હજારો હાથી, હજારો યોદ્ધાઓનું બળ ઉપજી જાએ છે. તેનો મુકાબલો [સ્પર્ધા] કોઇ કરી શકતું નથી, અને તેમ કરવા ભલ ભલાઓ પણ હિમ્મત કરી શકતા નથી. પોતે શ્રી પરમાત્માં પણ હારી જાય છે.

ભેદા ભેદ કે ઉંચ નીચ પ્રેમ સન્મુખે હોતુંજ નથી પ્રેમ સમીપ શુદ્ધ સાત્વિકતાજ બિરાજી રહેલ છે. જેથી સર્વત્ર એકજ બ્રહ્મ ભળાય છે. હીણો મોળો નજરે ન આવવાથી કલેશને તો કાયમને માટે તિલાંજલી અપાએલી હોય છે.

પ્રેમ સનાથ છે. એક પ્રેમી હજારો અનાથોનું રક્ષણ પુરણ વેગે કરી શકે છે. વિઘ્નાદિતો તેની નજરે આવેજ ક્યાંથી ?

પ્રેમ અસાધ્યને સાધ્ય પલમાં કરી શકે છે. મરદા ને જીવતા, માંદાને સાજા ક્ષણમાં બનાવી દે છે. ચંદ્ર સુર્યાદિ સર્વ ગ્રહો, ખગોળ, ભુગોળ, બ્રહ્મપુરી, કૈલાશ, વૈકુંઠ, સ્વર્ગ યમપુરી. નર્કાદિ ક્ષણમાં ગમે ત્યાં દ્રષ્ટી સમક્ષ હાજર કરી શકે છે, રાજ્ય, મહારાજ્યાદિ ક્ષણમાં પ્રાપ્ત કરી ક્ષણમાં તેનો લય પણ કરી શકે છે. દેવ દાનવ, કિંકર, યક્ષ, ભુત, પલીત, જીન, દેવ, પરી, ભુતાવળ, પીર, વલી, ઓલિયા આદિ ને આધીન કરી ધાર્યું કરાવી શકે છે.

યોગીયોનો સાચો યોગ તો પ્રેમજ છે પ્રેમી હજારો યોજનને અંતરે હોય છતાં ઇચ્છતાંજ તુર્ત પ્રેમ પાત્ર તેનો આવી મલી વિયોગનાં કષ્ટ અદ્રશ્ય થાએ છે.

પ્રેમ અખુટ આનંદનો ઝરો હોવાથી સર્વ પાપ પુણ્યોનો નાશ કરી દે છે. પવિત્ર શ્રી સદ્‌ગુરૂજી એની સાધ કરતાં કરતાં આવી પોતાની શરણે વગર કષ્ટે કરી લે છે, શ્રી આદ નારાયણ પ્રેમીનાં પાસમાં પડેલ હોવાથી પોતાની ખાસ વિભુતી કરી પોતા ભેળો ભેળવી લે છે.

પ્રેમ, પ્રેમ, પ્રેમ ! અહો પ્રેમ ! તારી અગાધ કળા શુલ્લકોની નજરે ન આવવાથી તારો ખોટો અર્થ કરી કુયોગે તને બદનામ કરે છે. પવિત્રો ને તારી કેટલી કદર ને જરૂર છે ! તારી કેટલી અગત્યતા સ્વિકારી રહ્યા છે ! એજ તારો પ્રબળ વિજય છે.

એવા પ્રેમ દરશો આ ગ્રંથ દર્શાવી રહેલ છે. પ્રેમીયો આ પ્રેમ ખારા પીતાં પીતાં કદી પણ શાન્ત થાય એમ નથી.

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા પીર સુદર દીન સાહેબ [સદ્‌ગોર શેહદેવ] મોક્ષ સરળ કરવા પ્રેમની રૂપ રેખા આંકી શુદ્ધ પ્રેમનું અલૌકિક ચિત્ર દોરી આપ્યું છે. જેથી શ્રી નારાયણ સાથે પ્રેમ કેમ કરવું ? તે સેહેજમાં શિખી જવાએ.

આ પ્રેમ ગાથા સરળ સાધરણ ભાષામાં દ્રષ્ટાંત સિદ્ધાંત સહ હોવાથી આનંદિત રસિક પ્રવાહ વહેવરાવી રહેલ છે. આ અમૃતમય સાગરિકાના હસો અવશ્ય મુકતાફલ ગ્રહી લેશે.

સત્યની શુક્ષમતા દર્શાવનાર આવી ઘણી નાની મોટી ગાથાઓ શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મારૂપ દિવ્ય જોતિયો જગકલ્યાર્થે પ્રચારી ગએલ છે. એથીજ સતપંથની આવ્યશકતા કેટલી છે ? તેની ખાત્રીના પુરાવા

માટે પૂર્ણ છે. વેદનાં મહાં ગુઢાર્થો અને તત્વ ભેદોને કેવી ઉત્તમ રચેલી ને શરળતાએ અભણ જનોનાં હૃદયમાં ઘર કરાવી દીધા છે ?

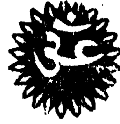
સચોટ પ્રેમ ઉપજાવનાર સત્પંથમાં આવી ઘણી ગાથાઓ સત્પંથનાં સ્વામીઓ પ્રગટ કરી ગએલ છે, કે જે એકવાર હાથમાં લીધા પછી મૂકવા મન થાએજ નહિ. બ્રહ્મના ભેદુ અવતાર પાત્ર ના પારખુ, પ્રેમના પારાંગત ભકતોજ દિવ્ય જ્ઞાનના ગ્રાહિયોજ સત્પંથ સેવી રહ્યા છે. કલિયુગમાં મોક્ષાદિ કલ્યાણનું સર્વોત્તમ માર્ગ એક સત્પંથજ છે. એના પ્રમાણોની કાંઇ આવ્યશક્તા રેહતીજ નથી. સર્વ વેદોનું તત્વ જ્ઞાન પ્રતક્ષ દિવ્ય ગાથાઓ પ્રગટાવી રહેલ છે. એ વિષયનાં ગુણ ગાન કરવા-એતો સોના ઉપર ઢોળ કરવા બરાબર છે.

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા નુર સદ્ગોર પીર શ્રી સુદર દીન સાહેબની જય જય જય એથી વિશેષ લખવું એ મારી શકિત બહારની વાત છે. એટલેથી સંતોષ માની સુજ્ઞો સત્ય સમજવા ભાગ્યશાળી નિવડો ! આ અરજ શ્રી બ્રહ્મ સ્વરૂપ સદ્ગોરજી આગલ માંગી વિરમુ છું.

લી. શ્રી સદગોર બ્રહ્માનો
આશાવંત સત્પંથી
ખાકી
પીરાણા

સંવત ૧૯૮૫ નાં
ગોકુળાષ્ટમી

———o———

લેખકના બે બોલ.

સત્પંથ આદ્ય અંત (આદિ અનાદિ) નો એ એકજ સનાતન ધર્મ છે. એમાં સાકાર ઉપાસનાનું પરમ હસ્ય સમાએલું છે. ઉપાસ્ય દેવમાં શ્રી આદ્ય નારાયણે (જગત કર્તાએ) સમયે-સમયે-સમયના ભેદો સમજાવવા કૃપા કરી મનુષ્ય રૂપે આવેલ તેઓનાં સાક્ષાત સ્વરૂપને સ્વિકારે છે. ઈંટ, કાષ્ટ, માટી, પથ્થર, પાણી, ધાતુ આદિની કૃતિમ મુર્તિને નહિ.

અસંખ્ય યુગો પેહેલાં વહી ગયા, અસંખ્ય વેળા જગત ઉપજાવ્યું અને લયે કર્યો. તેમાં અસંખ્ય અવતાર શ્રી નારાયણે લીધેલ. એ અવતાર પાત્રમાં પ્રેમ અને આદરેજ પ્રાણી માત્રનું કલ્યાણ છે, એ સિદ્ધ વાક્ય હોવાથી શુષ્ક જ્ઞાનિઓ આગળ, પાછળ, હમારૂં માનેલું, વડીલોપાર્જિત મળેલું, એવા ભેદ ભાવોમાં ગતને માન આપી વર્તમાનનું અનાદર કરે ગયા. અનાદરની હદ કે સિમા પણ કુદાવી ગયા ! ત્યાં સુધી કે શ્રી હરીથી શત્રુવટ આદરી દીધી. જેવા કે, હરણાક્ષ, રાવણ, કંશ, દુર્યોધનાદિ.

શાન્ત ભાવનાઓ વાળાઓએ પણ ગત અવતારમાં લાગેલ પ્રેમ આગળ વર્તમાન અવતારની દરકાર જરાએ ન કરી, એ પરંપરાએ એક પછી એક એમ અનેક ધર્મો, (પંથો) ની મમતાએ કરી જ્ઞાનનો માર્ગ ગુંચવી નાખી સત્ય માર્ગ માટે જરા પણ માર્ગ રહેવા દીધો નહિ. જેથી શાસ્ત્ર વિનાજ ભાવનાસય ધર્મો અને પંથોનું

સંગ્રહસ્થાન રચાઇ ગયું અને જગતમાં ઇર્ષાનાં કારણે કુસંપનો સમુદ્ર ભરતી ઓટે ઝોલા ખાતો થઈ ગયો. જ્યાં સુધી આવી ભાવનાઓના પરદાઓ, અને ભેદ ભરમના ભંડારો હસ્તી ધરાવે છે ! ત્યાં સુધી સુલેહ કે સંપ અને શાન્તિની આશા રાખવીજ મિથ્યા છે.

મનુષ્ય માત્રને ધન્ન, દોલત, રાજ, લક્ષ્મી, અસ્ત્રી, પુત્રાદિથી ધર્મ અતીજ વ્હાલું હોય છે. મનુષ્ય ધર્મ માટે શું-શું-નથી કરતો? આજ ધર્મમાં સ્વાર્થ સાધુઓએ અવળ સવળ પાટા ગોઠવી અંધ શ્રદ્ધાળુ ભોળા ભાવિ ભક્તોને અડાવી મારી પોતાના રચેલ ને ગોઠવેલ પાસને ધર્મ ઠરાવી દીધો. ભોળા ભાવિકો તેના ભોગ બની રહ્યા. તેનો કાંઇક નમુનો અત્રે આપવું અસ્થાને નહિ લેખાએ.

સત્પંથ સંપ્રદાયમાં સર્વ માન્ય અને પવિત્ર મનાતા કેટલા સુત્રો આ પુસ્તકાંતે આપેલા છે, જેમાં કોઇના પણ બે મત નથી. સમયોચિત પુરૂષ. સ્થળ, સંખ્યા, નામ, ગુરૂ પરમ્પરા, વંશ પરમપરા, સમયાદિની સમજ સરળ કરવા મહાન પવિત્ર બ્રહ્મ રૂપોએ વર્ણી સમજણ પાટી આપી છે, છતાં જુની પડેલ પ્રથા પ્રમાણે રૂઢીને વળગી રહેનાર પોતાની હઠ ન મુકતાં સમયના સ્વામીની નિંદાએ લાગી રહે છે ! એ ન્યાય શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા પીરસુદર દીન, શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા પીરકબીર દીન સાહેબને સેવનારાઓ પૈકીનાઓએ પણ સ્વિકાર્યો છે.

શ્રી બ્રહ્માવતારનેજ પીર, ગુરૂ બારકળા સહિતનાને સત્પંથીયો માને છે. શ્રી વિષ્ણુ અવતારનેજ ઇમામ, શાહ શોળ કળાવાળાને સત્પંથીયો પુજે છે, એઓ શ્રી ક્યાંથી ક્યાં સુધી કીયે ઠેકાણે કેવા રૂપે, કેવા નામે રહેશે ! પછી ક્યાં પધારી જશે ? એ ભૂત, વર્તમાન અને ભવિષ્યના ભેદો પ્રકાશેલા સત્પંથીયો પુરણ પ્રેમે સ્વિકારી એક નિષ્ટાએ એ તરફ જોઇ રહેલ છે, પણ સ્વાર્થિ સજ્જતાનાં

ડોળ ઘાલુઓને રૂચતા નથી. યુક્તિ પ્રયુક્તિએ નાણા કે વગસગ બળે પોતાની કૃતિમતા નભાવી છે. જેમકે—

શ્રી પરમ બ્રહ્મરૂપ શ્રી પીર કબીર દીન સાહેબ પછી તે પદે શ્રી મહાન પરમ બ્રહ્મ પીર શ્રી ઇંદ્ર ઇમામ શાહ સાહેબ થશે–એ ભેદનો પ્રકાશ શ્રી પરમ બ્રહ્મરૂપ પીર સુદર દીન સાહેબ શ્રી પ. બ્ર. પી. કબીર દીન સાહેબ શ્રી શાહ નરઇસ્લામ શાહ શ્રી શાહ નુરમહંમદ શાહ (મહંમદ બીન ઇસ્લામ શાહ) આદિ પ્રસારી ગએલ ! પણ એઓનાજ પ્રેમી (ધુમંડી) ભક્તો આવા મહાન દિવ્ય પુરૂષોની દિવ્યતાને ઠોકરે ઉડાડી દઇ શ્રી પ૦ બ્ર૦ રૂ૦ પી૦ કબીર દીન સાહેબના અવશાન પછી તુર્ત એઓશ્રીની આજ્ઞા નેવે મૂકી દઈ શ્રીજી પહેલાં કેટલાએ વરસ અગાઉ મરી ગએલ પીર તાજદીનને હાજરપીર તરીકે ગણવા પ્રપંચ આદર્યું. એ બાપાળું પ્રપંચીયોનું આધું ન હાલવાથી તુર્ત એક કૃતિમ કાગળ અને રૂશનાઇનો દેવ (હાજરપીર) કલ્પિ સ્વાર્થ સાધવા શ્રી જીની આજ્ઞા ભંગ કરતાં જરાએ ન અચકાયા ! ને પીર શ્રી ઇમામ શાહ સાહેબને વીશરી ગયા.

એમજ શ્રી ઇમામોના વિષયમાં પણ કૃતિમતા ઉપજાવતાં અચકાયા નથી ! જેવો શ્રી બ્રહ્મરૂપ ગુરૂદેવ નુ સ્કેટન ઉપર બતાવેલ મહાન્ દિવ્ય પુરૂષોએ કર્યો છે, તેવોજ શ્રી વિષ્ણુ અવતાર ઇમામોના વિષમાં પણ પ્રકાશ નાખેલ છે. શ્રી વિષ્ણુ અવતાર ઇમામ નુરમહંમદ શાહ (મહંમદ બીન ઇસ્લામ શાહ) સાહેબ શ્રી વિષ્ણુનું તેજ શ્રી બ્ર૦ રૂ૦ શ્રી૦ પીર ઇમામ શાહ સાહેબને અર્પશે જેથી એઓશ્રીનાં પુત્રરૂપે મહાન પ્રભુજી શ્રી નર અલી મહંમદ શાહ નામે પ્રગટ થશે. તે ભવિષ્ય વાણીને પણ ઉથલાવવા જરા પણ ખામી ન રાખતાં ! અંધેર વર્તાવી કમાઇ ખાવાનો પોતાનો માર્ગ સરળ કરી ! ધર્મને

નામે અંધ શ્રદ્ધાળુઓને ગળે ધુમંદરૂપી ઘંટ વળગાડી દીધો ! કે તે ઘંટનો શબ્દ બીજા પવિત્ર શબ્દને કાન સુધી પહોંચવાજ ન દે.

પ્રપંચિયો જ્યારે કુશળતા આદરે છે ત્યારે તો અનેક પરદાઓએ કરી સત્ય સંતાડવા પ્રયત્નો કરે જાય છે. સત્ય અખંડરૂપ હોવાથી કદી એ સંતાતોજ નથી પણ અંદ્ધ શ્રદ્ધાળુઓની આંખો સ્વમાન્ય શાસ્ત્રોએ વર્ણવેલ સત્યને પણ જોઇ શકિત નથી.

અહંમતા, મમતાનાં બંધોએ પાડેલા ધર્મ ભાગલા એક પછી એક વધેજ ગયા. હૈયા સુનાઓને પ્રપંચમાં કેમ બાંધી રાખવાની યુક્તિઓ અજમાવવામાં આવી, હાલએ યુક્તિઓ ધર્મને નામે પોષાતી થઇ રહી જેના ભોગે શુદ્ધી સંગઠન, ઈશાઅત, તબલીગ, બદ્રહુદાદિ પ્રકારની નોખી નોખી સંસ્થાઓ સ્થપાઇ, જેમાંથી મારો, કાપો! એવા શબ્દોરૂપ પ્રેમનાં ઝરાનાં ઉફાળા નીકળી જગત નાશક શસ્ત્રોની છોળો ઉછળવા લાગી. પ્રેમને બદલે ક્રોધને ઇર્ષા પ્રકાશી આવ્યા.

મમતા, અને ક્રોધ **પીરશનાર** વિરાઓને પ્રેમ ઉપજાવનાર સત્પંથ ધર્મ કદી પણ વ્હાલો લાગેજ નહિ.

અત્ર સર્વ સુજ્ઞો સન્મુખ વિનંતી કરી વિનવું છું કે જ્યાં સુધી ધર્મ કે કોમી વાદનો ક્લેશ આપણા વચમાં છે ! ત્યાં સુધી આપણે કોઇ પણ ઉપાએ શાન્તિ પ્રચરાવી શકનારજ નથી. જગતમાં શાન્તિ પ્રચારવા ઇચ્છનારા મહા પુરૂષોએ જરૂર સત્પંથનો અભ્યાસ કરવોજ જોઇએ. એમાં ધાર્મિક કે કોમી પક્ષ વાદની જરા પણ ગંધ નથી. સત્પંથ પુર્ણ અભ્યાસે જગત સન્મુખ મુકેજ સંપ, શાન્તિ, સુલેહ, આનંદ સેહેજમાં પ્રચાર પામી જશે.

લી૦ આપનો,

સત્પંથી ખાકી.

અનુક્રમણિકા.

ૐ

સત્પંથના છાપેલ

તૈયાર થયેલા હમારે ત્યાં મળતા પુસ્તકો.

નામ.	દર્શનલાભ.
૧ સત્પંથી આજ્ઞાપત્ર.	રૂ. ૨)
૨ બુદ્ધા અવતાર.	રૂ. ૧।।
૩ ભાભારામ સુબોધ.	રૂ. ૧।
૪ સત્ય પદ બોધિની.	રૂ. ૧)
૫ નાથા કાકાનો સંવાદ.	રૂ. ૦।।=
૬ સત્પંથી કર્મ પ્રયોગ.	રૂ. ૦।।।
૭ મોહોરના દર્શનનાં પાના.	રૂ. ૧।
" "	રૂ. ૦।।=
૮ શ્રી અમૃતવાણી	રૂ. ૦।।।
૯ મૃગોદ્ધાર.	રૂ. ૦।=
૧૦ સત્પંથીઓનાં કર્મ.	રૂ. ૦।=
૧૧ દરે ખુલ્દે બરી.	રૂ. ૦।=
૧૨ મોક્ષ દ્વાર.	રૂ. ૦।-
૧૩ સંત વાણી.	રૂ. ૦।-
૧૪ कलितारक मंत्रम्.	રૂ. ૦।
૧૫ સત્યનું શોધન.	રૂ. ૦।
૧૬ શ્રી ઇમામ શાહ બાવાના પરચા.	રૂ. ૦)≡
૧૭ ભક્તની શોધ.	રૂ. ૦)≡
૧૮ શિક્ષાપત્રી.	રૂ. ૦)-
૧૯ ઓશાણી.	રૂ. ૦)-
*૨૦ નારણ રામજીનું પ્રતિ ધ્વની.	રૂ. ૦)=
૨૧ સત્પંથીઓનો સધિયારો.	રૂ. ૦)।।
*૨૨ અરજી.	રૂ. ૦)।
૨૩ સત્પંથીઓનું અંજન.	રૂ. ૦)।

* આ નિશાનીવાળા પુસ્તકો ખલાસ થઇ ગયા છે.

સત્પંથનું સ્વરૂપ.

૧ ટેક, ૨ પ્રતિજ્ઞા ૩ નિયમ

૧ સત્પંથીની ટેક.

૧ સત્ય, ૨ પુરૂષાર્થ. ૩ પ્રેમ, ૪ સમાન ભાવ, ૫ ક્ષમા.

૨ સત્પંથીની પ્રતિજ્ઞા.

(૧) સત્પંથીનાં સર્વ નિયમોનું સેવન, (૨) બાળકોને સત્પંથી કેળવણી અપાવવી, (૩) અંધશ્રદ્ધાનો ત્યાગ કરવો.

૩ સત્પંથના નિયમ.

૧ શરીર શુદ્ધી, ૨ હૃદય શુદ્ધી,

વ્રત, ૪ ઉપાસના, ૫ ધ્યેય.

૧ શરીર શુદ્ધી અર્થે.

લાઇ સુતક, એટલે રજસ્વાલાથી મરણ પર્યંતના સ્નાનાદિ પ્રયોગો, શ્રી ઇમામ ગોરની આજ્ઞાનુંકુળ ઉતરાવવા તથા પાળવા.

૨ હૃદય શુદ્ધી અર્થે.

માદક પદાર્થોનું ત્યાગ, (લશણ, ડુંગળી, હીંગ, તમાકુ, અફીણ, ગાંજો, ભાંગ, તાડી, ચડશ, માંસ, મદિરા, વ્યાજ ગળી આદિને સર્વ પ્રકારથી ત્યાગવા.) શ્રી ઇમામ ગોરનાં વચનાનુંકુળ.

૩ વ્રત અર્થે.

શુક્કર વારી બીજ અને દશાંશ શ્રી ઇમામ ગોરનાં વાકયાનુસાર પાળવી ને દેવી.

૪ ઉપાસના અર્થે.

સંધ્યાચારવખત. પૂજાઘટપાઠાદિની ક્રિયા શ્રી ઇમામ ગોરની વાણી અનુ ળ કરવી.

૫ ધ્યેય અર્થે.

આજ પ્રચલીત સમયના ધ્યેય પુરૂષ શ્રીનીષ્કલંકી નારાયણ, તેજ પરમ નીરંજનનાં નુર (રૂપ) સમજી પૂરી રીત શ્રી ઇમામ ગોરનાં વચનાનુકુળ માનવું.

શ્રી સદ્ ગોરના શ્લોક.

શ્રી સદ્ ગોર બ્રહ્માવાચા સત્ય છે.

[1]સદ્ [2]ગોર કહેરે, [3]પિયુ પિયુ સબુજુગ કરે,
અને પિયુ ન પાવે કોએરે;
મુખે જપંતા પિયુ ના મિલે,
એ તો શિરકે સાટે હોએરે. ૧

સદ્ ગોર કહેરે, શિરના સાટા તે કરે,
જે [4]રેણી [5]જગાવે આપરે;
જીવ લગાવે [6]જિકર શું,
તો સાચા [7]સૃજન પાસરે. ૨

---

૧ સદ્=સાચા, પવિત્ર. ૨ ગોર=ગુરૂ ૩ પિયુ=માલિક, પતિ, સ્વામી, પ્રમાત્મા. ૪ રેણી=રાત્રી. ૫ જગાવે=ભક્તિ કરે, સમરણ કર્યા કરે, ઉંઘે નહિ તે. ૬ જિકર=જાપ જાંપાજ કરવો. ૭ સૃજન=પેદા કરનાર, સૃજનહાર.

સદ્દ ગોર કહેરે, પિયુ પિયુ જીવ જંત કરે,
અને પિયુ ન પાવે કોએરે,
જીભું જપંતા પિયુ જો મિલે,
તો બગજ હંસા હોયરે. ૩

સદ્દ ગોર કહેરે, [૮]બગ હંસાનો [૯]પડંતરો.
અને દિશે તે એકજ રંગ રે;
બગ ચરે [૧૦]મીન [૧૧]માનીયા,
હંસા ચરે રે [૧૨]રતન રે. ૪

સદ્દ ગોર કહેરે, કાચ રતનનો પડંતરો,
અને[૧૩]કસતા તે પાઇએ[૧૪]ભાંતરે;
કાચ [૧૫]કમાયે તે [૧૬]વિષ ભર્યો,
ભાઈ રત્ને [૧૭]અજવાલા [૧૮]રાતરે. ૫

---

૮ બગા=બગલું, એક જાતનું પાણીનું પંખી. ૯ પડંતરો,=અંતરો, ભેદ, નોખાપણું. ૧૦ મીન=માછલાં. ૧૧ માની-યા=મનને ભાવતું, માનેલું, વ્હાલું. ૧૨=રતન=(રતન, હિરા, માણેક મોતી વગેરે) ઝવેરાત. ૧૩ કસતાં=પરિક્ષા કરતાં, કસણી લેતાં, તપાસી જોતાં. ૧૪ ભાંત=ચિત્ર, રૂપ, મુળ, ગુણ, જાત. ૧૫, કમાયે=કમા+યે, કમા=સુંદર, રૂપાળો, યે=સંબોધાને બોલાવવાનો શબ્દ, પણ. ૧૬ વિષ=ઝેર. ૧૭ અજવાલા=પ્રકાશ, તેજ, રોશની. ૧૮ રાત=રાત્રી, સાંજ.

સદ્દ ગોર કહેરે, [૧]સુગરા [૨]નુગરાનો પડંતરો,
[૩]સબ સુરત [૪]એક [૫]સમાનરે;
નુગરા તે [૬]ચહાવે [૭]દામકું,
અને સુગરા હરિકા નામરે. ૬

સદ્દ ગોર કહેરે, નામ લીધામાં [૮]અંતર ઘણો,
જે પ્રેમ શું પ્રિત નાં લાએરે;
ધુલ ઉપર જેમ લીપણો,
જેમ [૯]ફુટા [૧૦]માદલ બજાએરે. ૭

સદ્દ ગોર કહેરે [૧૧]પ્રેમ ભક્તિ તેને હ્રદે વશે,
જે [૧૨]અંતર [૧૩]લેહ લગાએરે;
[૧૪]સાસે ઉસાસે જપીએ,

---

૧ સુગરા=ગુરૂવાલા, જેણે ગુરૂ કર્યા છે તે. ૨ નુગરા=ગુરૂ વિનાના. જેણે ગુરૂ નથી કર્યા તે. ૩ સબ=સર્વ. ૪ સુરત=રૂપ, આકાર, મોઢા. ૫ સમાન=સરખા. ૬ ચહાવે=ઇચ્છે, ચાહના કરે, તલબ કરે, પ્રેમ કરે, વહાલું ગણે. ૭ દામ=પૈસો, માયા, ધન, દોલત. ૮ અંતર=છેટાપણું, વેગળાપણું, દૂર, છેટે. ૯ ફૂટા=ટૂટેલ, ફાટી ગએલ. ૧૦ માદલ=ઢોલ, પખાવજ, મૃદંગ. ૧૧ પ્રેમ=ઇશ્ક, વહાલ, સ્નેહ. ૧૨ અંતર=હૃદયનો ગુહ્ય ભાગ. ૧૩ લેહ=લગની, ધુન, એકતાર. ૧૪ સાસે ઉસાસે=સાસો (શ્વાસ) આવે છે ને જાય છે તે સાથે સાથે. શ્વાસના ચડવા ઉતરવા સાથે.

જેમ [૧૫]કાને[૧૬]સુરત[૧૭]નવજાએરે. ૮

સદ્ ગોર કહેરે,[૧૮]જિસ્મા [૧૯]ઇમાન[૨૦]પ્રગટયા,
[૨૧]તિસથી [૨૨]ગફલત હોવે દુરરે;
ત્યાંહા [૨૩]અંધારા [૨૪] કયા કરે ?
જયાં સૃજન કેરા [૨૫]નુરરે. ૯

સદ્ ગોર કહેરે, નુરે તે [૨૬]મંદિર [૨૭]સમારિયા,
અને નુરે [૨૮]રચ્યો [૨૯]અસમાનરે;
નુર માંહેથી નુર પ્રગટયા,
તેનું સદ્ ગોર [૩૦]બ્રહ્મા નામરે. ૧૦

---

૧૫ કાને=કોઇ પણ ઠેકાણુ, કાન સુધીપણુ. ૧૬ સુરત=સુર્તી ખ્યાલ, ધ્યાન. ૧૭ નવ=નહિ. ૧૮ જિસ્માં=જેમાં. ૧૯ ઇમાન=શ્રદ્ધા, વિશ્વાસ, ભરોંશો, ભાવ, આસ્થા. ૨૦ પ્રગટયા=ઉપજ્યો, પ્રગટ થયો, જાહેર થયો, નીકલ્યો. ૨૧ તિસ્થા=તેનાથી. ૨૨ ગફલત=ભુલ, આળશ, પ્રમાદ. ૨૩ અંધારા=અજ્ઞાનપણું, અંધારૂં, મુંઢ વૃત્તિ. ૨૪ કયા કરે= શું કરે ! ૨૫ નુર=પ્રકાશ, તેજ, અંશ. ૨૬ મંદિર=દેવળ, ઘર. ૨૭ સમારિયા=શોભાવ્યા, સણગાર્યા. ૨૮ રચ્યો=બનાવ્યો. ૨૯ અસમાન= આકાશ, નભ, સપ્તભાવન. ૩૦ બ્રહ્મા=નિર્વિકાર, પવિત્ર, પરમાત્મા, સતો ગુણના પ્રધાન પુરૂપ.

સદ્ ગોર કહેરે, નવ*લખ [1]બાતાં [2]આખીયા,
એ તો [3]નબી અને [4]રેહમાનરે;
[5]ત્રી [6]ગુજરી અને ત્રી [7]ફારસી,
ત્રણમાં લખિયા [8]કુરાનરે. ૧૧
સદ્ ગોર કહેરે, અમે આવ્યા [9]એહ લોકથી,
[10]દશે અસમાન જોએરે;
[11]રંગ[12]ભોગ[13]પદ્વીએ બહુ રમે,
પણ [14]ઇશ્ક થોડામાં હોએરે. ૧૨
સદ્ ગોર કહેરે, [15]ભાગ્ય [16]વડા તે લોકના,
જેણે કીધા [17]તપ [18]તિર્થ [19]વ્રત[20]દાનરે;

---

*લખ=લક્ષ=ધ્યાન, લાખ ૧બાતાં=વાતો. ૨આંખીય=બોલ્યા, કહીયું. ૩નબી =(નબી મહમંદ)જેને પરમાત્મા પોતાની એંધાણી (શિક્કો) કરી સંસરમાં બોધ દેવા મોકલે છે, તેવો નબુવનવાલો, પેગમ્બર, સાચો ઉપદેશક, પરમાત્માને ઓળખાવનાર. ૪ રહેમાન=દયાળુ, પરમાત્મા. ૫ ત્રી=તરણ, ૬ ગુજરી=વીતેલી, ભુતકાલની, ગુજ, (હિન્દી, સંસ્કૃત વેદ લગતી, તમામ ભાષા.) ૭ ફારસી=ભેદયુક્ત (પારસી=ઇરાની, ઇંગ્રેજી, તુરાની, ઇબ્રાની, સુરિયાની આદિ ભાષાઓ) ૮ કુરાન=આકાશવાણીનું ઇસ્લામી પવિત્ર શાસ્ત્ર,(અરબી ભાષાના=સમય નુકુળ, વર્તમાનકાળના પુસ્તકનું નામ.) ૯ એહલોક=આ લોક, અખંડ ધામ, પરલોક. ૧૦ દશે અસમાન=દશે ભોવનની સૃષ્ટિ, વસ્તી. ૧૧ રંગ=રસ, મજા, રમુજ, આનંદ, રાગ. ૧૨ ભોગ=ભોગવે, આનંદ આપે તે, ભોગ વિલાસ, ઉપભોગ. ૧૩ પદ્વી=મરતબો, અધિકાર, હોદો. ૧૪ ઇશ્ક=પ્રેમ. ૧૫ ભાગ્ય, નસીબ, કિસ્મત, દૈવ. ૧૬ વડા=મોટા. ૧૭ તપ=દેહદમન, દેહને કષ્ટ દેવું, સયમ. ૧૮=તિર્થ=યાત્રાનાં સ્થાનો. ૧૯ વ્રત=શાસ્ત્રે નક્કી કરેલ કર્મ, શાસ્ત્રોક્તનિયમો, નીમ. ૨૦ દાન=ધર્મબુદ્ધિએ આપવું તે, પર માર્થે દઇ દેવું તે.

[21]સ્વર્ગ [22]ભોગવી તે ઉતર્યા,
જેણે નજાણ્યા [23]નારાયણ નામરે. ૧૩
સદ્ ગોર કહેરે, [24]ભ્રમણાએ[25]જગ[26]વહી રહ્યા,
અને [27]ભટકતાં [28]ભુલાએરે;
જેને [29]નુર સદ્ગોરના [30]ભેટીયા,
તે કેમ કરી [31]અમ્મર થાએર ? ૧૪
સદ્ગોર કહેરે, સોના રૂપા માંહે સાચ હે,
અને દીજે[32]અગન કેરી [33]કસરે;
[34]બાજ [35]રસાયેણ [36]ગાલીયે.
તો કેમ કરી હોવે [37]રસરે ? ૧૫

---

૨૧ સ્વર્ગ=સુખ ભોગવવાનું સ્થાન, જ્યાં મુવા પછી શાસ્ત્રો જવાનું કહે છે તે જગ્યા. ૨૨ ભોગવી=માણી, વાપરી, ઉપભોગ કરી. ૨૩ નારાયણ=સૃષ્ટિના કર્તા આદિ પુરૂષ, જેનું શયન (પથારી) હામ પાણી ઉપર હતું. ૨૪ ભ્રમણા=કલ્પના, ભુલવણી, દગબાજી, ઘેલછા. ૨૫ જગ=જગત, સંસાર. ૨૬ વહી રહ્યો=હંડયા કરે, ચાલ્યા કરે, ચાલ ચાલ કરેજ જાએ. ૨૭ ભટકતો=રઝળતો, ભમતો, રખડતો, વગર ખપનો ચાલ ચાલ કરતો. ૨૮ ભુલાએ=ભુલી જવાએ, વીસરી જાએ, મૂકી દેવાએ. ૨૯ નુરસદ્ગોર=(નુર+સદ્ગોર. નુર=પ્રકાશ, સદ=પવિત્ર, ગોર=ગુરૂ.) બ્રહ્માજીની કળા (પ્રકાશ) વાલો ગુરૂ, પ્રકાશ (અજવાળું) પાડે તેવો ગુરૂ. બ્રહ્માજીનો અંસા અવતાર, ખાસ બ્રહ્મા અવતાર. ખાસ નુરમાંથી ઉપજેલા. ૩૦ ભેટીયા=મલ્યા. ૩૧ અમ્મર=અજર, અક્ષયપદ, જ્યાં મરવાનું નથી.૩૨ અગન=અગ્નિ, તાપ. ૩૩ કસ=કસણી,તાપ. ૩૪ બાજ=વગર, વિના. ૩૫ રસાયણ=રસ કરનાર, ખાર. ૩૬ ગાલીયે=ઓગાળીએ, રસ કરીએ. ૩૭ રસ=પાણી જેવું, પાતળું, પ્રવાહી.

સદ્ ગોર કહેરે, ગુરૂ કે શિર [૧]ગાંઠડી,
અને સેવકકે શિર [૨]ભારરે;
[૩]લોહાજો નાવું બેશાએ ?
તો કેમ ઉતરિયે પારરે ? ૧૬

સદ્ ગોર કહેરે, ગુરૂ [૪]અંધા તેના ચેલા [૫]નર અંધા,
અને દોએનાં જાણે [૬]જોતરે;
[૭]આપ મુરાદીને [૮]મન હઠી,
તે તો મુએ ના પામે મોક્ષરે. ૧૭

સદ્ ગોર કહેરે. [૯]જુઠા મરણા સબ જુગ મરે,
અને સાચા ન મરે કોએરે;

---

૧ ગાંઠડી=ભારી, ગાંસડી, બચકા, પોટલી. ૨ ભાર=બોજો, વજન. ૩ લોહાની=લોખંડની. ૪ ગુરૂ અંધા=અનુભવ વિનાનો અજ્ઞાની ગુરૂ, જ્ઞાનચક્ષુ વિનાનો. ૫ નરઅંધા=મહાન અંધ, જેને કોઇ પણ વાતની સૂજ કે ગતાગમ ન પડે તેવો. ૬ જોત=પ્રકાશ, અજવાળું, સત્ય પરાયણપણું, સત્યતા. ૭ આપ મુરાદી=પોતાની હઠ કરનાર, પોતાની મનની ઇચ્છા (મુરાદોમાં) રચ્યો પચ્યો રહેનાર. ૮ મન હઠી =મનની હઠ ન મૂકે તે, મમતાને વળગી રેહનાર, સત્ય ન સૂજે તેવા. ૯ જૂઠા મરણ=રોગ, દુઃખ ભોગવી હાય, હાય, ને વાય, વાય, દુઃખ, દુઃખ, કરતો, વૈદ્ય ડાક્તર કે ધંતા સરે તે.

[10]ગુરૂ જ્ઞાન વેધ્યા જે મરે,
તેને ફરી મરણનાં હોએરે. ૧૮

સદ્દૂ ગોર કહેરે,[11] સંસારસાગર [12]મોહજાળછે,
અને શિરપર ભરીયેલ ભારરે;
જો સત્યથી નાવે બેશીએ,
તો સદ્દૂ ગોર ઉતારે પારરે. ૧૯

સદ્દૂ ગોર કહેરે, નાવ કીજે હરિના નામની,
અને સાચા તે ભરીયે ભારરે;
પવન ચાલે જો પ્રેમકા;
તો સદ્દૂ ગોર ઉતારે પારરે. ૨૦

---

૧૦ ગુરૂજ્ઞાને વેધ્યા=ગુરૂના જ્ઞાનને આધીન રહી ધર્મ પાળવો, જે કાંઇ આવરણ આવે તેને સહન કરી આજ્ઞા પાળવી તે, સર્વ સંકટો આજ્ઞા પાળતા સેહવા ગુરૂના જ્ઞાને વિંધાઇ જવું, ઘાયલ થઇ જવું. ૧૧ સંસાર સાગર=જગત, દુનિયાના દુઃખનો પાર ન આવે તેવો માયાની પ્રપંચ જાળનો દરિયો, માયાનોસમુદ્ર. ૧૨ મોહજાલ=ભ્રાંતીનો પાસો,અજ્ઞાનમાં પચાવી રાખનાર ફંદો, ભ્રાતીનાં સાધનોમાં પડયા રહેવું. ૧૩ નાવ=જહાજ, વહાણ, મછવો નાવડું.

સદ્દગોર કહેરે, [૧]ભોળાવે જીવ તું ભૂલિયો,
સદ્દગોર[૨] દુજા[૩] મત્ત જાણરે;
[૪]જીવ [૫]પિણ્ડનાં છે જે ધણી,
જેણે[૬] નિપાઇ[૭] ચારે ખાણરે. ૨૧

સદ્દગોર કહેરે, ચારે ખાણે જીવ તું આવીયો,
અને [૮]ભમ્યો તે બહુ અપારરે;
[૯]પૂરવ પુણ્ય તે પોતા તણા,
જે પામ્યો મનુષ્ય [૧૦]અવતારરે. ૨૨

---

૧ ભોળાવે=ભુલવણીએ, ગફલતે. ૨ દુજા=બીજા. ૩ મત્ત=નહિ. ૪ જીવ=પ્રાણ. પંચતત્ત્વના એક સમુહની વિશેષ શક્તિ, પ્રાણ-વાયુ, જેથી શરીર ગતીવાન છે તે, આત્મા. ૫ પિણ્ડ=શરીર, ખોળીયું પંચતત્વનો બનેલો દેહ. ૬ નિપાઇ=પેદા કરી, બનાવી, સૃજાવી, ઉતપન્ન કરી. ૭ ચારે ખાણ=જીવની લક્ષ ચોરાસીની ગતીનાં મુખ્ય ચાર ભાગ, તે સ્વેત, ઉદ્દ્ભીજ, ઇંડજ, જરા. ૮ ભમ્યો=ફર્યા કર્યો, ભટકયો. ૯ પૂરવ પુણ્ય=પૂર્વ+પુણ્ય પૂર્વ=પાછળનું+પુણ્ય= શુભ, ધર્મ, સદ્દગુણ, ઉતમકર્મ, ધર્મના કામ. પૂર્વ જન્મમાં કરેલા ઉત્તમ કર્મ. ૧૦ અવતાર=નીચે આવવું, અવતરવું, જન્મ ધારણ કરવો.

સદ્દગોર કહેરે. મનુદેહ પામ્યો તો[11]કયા ભયા?
અને ના જાણ્યા[12]મુક્તના[13]ભેદરે;
[14]માણુક મોટા તો કયા ભયા ?
જેને [15]અંતર ન પડીયા [16]છેદરે. ૨૩

સદ્દગોર કહેરે, મનુષ્ય દેહી તો [17]દુર્લભ છે,
તે તો નહિ આવે વારો વારરે;
[18]પાત્ર[19]પીછાણી[20]પરિબ્રહ્મ[21]પૂજીએ,
તો [21]કુળનો હોયે [22]નિસ્તારરે. ૨૪

સદ્દગોર કહેરે,[23]કાલ[24]સિચાણો તારેશિર ભમે,
અને મત કાંઈ બાંધો [25]આશરે;
દમે દમે હરિને જપીએ.
જેમ [26]રવી ઉગે પ્રકાશરે. ૨૫

---

૧૧ કયા ભયા=શું થયું? ૧૨ મુક્તિ=મોક્ષ, જન્મ મરણથી છૂટી જવું તે. ૧૩ ભેદ=ગુઢાર્થ, તત્ત્વજ્ઞાન, મર્મ. ૧૪ માણક=રાતા રંગનું ઝવેરાત, રાતું મણી, બહુ મુલ્યવાન લાલ પથ્થર. ૧૫ અંતર=વચમાં, હૃદયમાં. ૧૬ છેદ=કાણું, વીંધ. ૧૭ દુર્લભ=દુઃખે મલે તેવું, બહુ મોંઘું, મુશ્કેલ, આકરૂં. ૧૮ પાત્ર=લાયક, પવિત્ર, બ્રહ્મરૂપ. ૧૯ પીછાણી=ઓળખી. ૨૦ પરિબ્રહ્મ=પુરણ બ્રહ્મ, પરમાત્મા, જ્ઞાન બ્રહ્મથી પણ પર. ૨૧ પૂજીએ=સેવીએ, આધિન થઈએ. ૨૧ કુળ=વંશ, કુટુંબ ૨૨ નિસ્તાર=ઉદ્ધાર, પાર પડવું. મોક્ષ થવો, ૨૩ કાલ=મૃત્યુ, જમ, ૨૪ સિચાણો=શકરો બાજ, ૨૫ રવી=સૂર્ય.

સદ્ગોર કહેરે, [1]રવી ઉગે અજવાલા ભયા,
અને રેણી તે હોવે દૂર રે;
નવે ખંડ માંહે [2]દેવ પ્રકાશીયા,
જેમ [3]પ્રભાતે ઉગ્યા [4]સૂરરે. ૨૬

સદ્ગોર કહેરે, રવી ઉગ્યાને સર્વે [5]દિન કહે,
અને રેણી ના કેહેવે કોયે રે;
એમ સદ્ગોરથી જીવને મોક્ષ છે,
[6]અવરેથી મોક્ષ ન હોયરે. ૨૭

સદ્ગોર કહેરે, અમે આવ્યા [7]સ્વર્ગથી,
અને લાવ્યા [8]મુક્તિનો [9]ભવરે;
જેને [10]નુર સદ્ગોર [11]ભેટીયા,

રવી=સૂર્ય. ૨ દેવ=(દિવ=પ્રકાસવું) વિશ્વેસ, (વિશ્વનો ઇશ), પરમેશ, અમ્મર પ્રાણી સ્વર્ગમાં રહે છે તે. સુયદેવ. ૩ પ્રભાતે=સવારે, ૪ સૂર=સૂર્ય. ૫ દિન=દહાડો, દિવસ, ૬ અવર=બીજો, અન્ય. ૭ સ્વર્ગ= સ્વર=આકાશ) દેવોનું ધામ, સુખનું ધમા, દિવ્યલોક, પુણ્યલોક, ૮ મુકિત=છુટકારો, સંસાર બંધન-પાપથી છૂટયા પછી જે ઇશ્વર પ્રાપ્તિ તે. ૯ ભેવ=ભેદ, મર્મ. ૧૦ નુર સદગોર=(નુર+સદ્+ગોર, નુર=પ્રકાશ, તેજ, અંશ,+સદ્=ઉત્તમ, સાચા,+ગોર=ગુરૂ.) પ્રકાશિત સાચા ગુરૂ, બ્રહ્મનું તેજ, જગતને પ્રકાશિત રસ્તે લઇ જનાર ગુરૂ, પરમાત્માને દેખાડનાર ગુરૂ, મુલ તેજમાંથી ઉપજેલા ગુરૂ. ૧૧ ભેટીયા=મલ્યા; પ્રાપ્ત થયા.

તે [૧૨]અમ્મર હુવા [૧૩]તત ખેવરે. ૨૮

સદ્ગોર કહેરે, [૧૪]પ્રત્યક્ષ જુઓને પારખું,
જો સાચે મને [૧૫]પત આયેરે;
[૧૬]લોહા [૧૭]પારસ જો મિલે,
તો પલમાં [૧૮]કંચન થાયેરે. ૨૯

સદ્ગોર કહેરે, [૧૯]ઇયલ[૨૦]ભમરીનો [૨૧]પંઠંતરો,
અને લેઈ [૨૨]મંદિરમાં જાએરે;
ભમરિ [૨૩]ચટકો ઇએલ [૨૪]સહે,
તો [૨૫]આપ [૨૬]સમાણી થાએરે. ૩૦

---

૧૨ અમ્મર=અવિચલ પદ, મરે નહિ તે, જેનો નાશ નથી, અક્ષર અખંડ. ૧૩ તતખેવ=તુરત, તેજ વખત, તાબડતોબ. ૧૪ પ્રત્યક્ષ=પ્રગટ, નજર આગળ, રૂબરૂ હાજરીમાં. ૧૫ પત=પતીજ, વિશ્વાસ, ભરૂંસો, ખાતરી. ૧૬ લોહા=લોખંડ, લોઢૂં. ૧૭ પારસ=મણિ, જો લોઢાને અડકે તો લોઢું સોનું થઇ જાયતે. ૧૮ કંચન=ચોખ્ખુ સોનું. ૧૯ ઇયેલ=કીડો, ધાનમાં, વનસ્પતીમાં થાય છે તે. ૨૦ ભમરી=પાંખવાળા ઘણા રંગનાં ઝેરી જાતના જીવડા. ૨૧ પઠંતરો=નમુનો, ભેદ, જુદાઇ. ૨૨ મંદિર=દર, ઘર, ધામ. ૨૩ ચટકો=ડંખ, ટચકો, ઘા, બટકું ભરવું તે. ૨૪ સહે=સહન કરે, વેઠે. ૨૫=આપ=પોતે, ભમરી, ખુદ. ૨૬ સમાણી=જેવી, સરખી, બરોબર.

સદ્‌ગોર કહેરે, [૧]ગંગા તે આવ્યા સ્વર્ગથી,
અનેલાગ્યાતે [૨]વિષ્ણુને [૩]ચરણરે;
અનેક નદિયું આવી મલે,
સર્વે તે હોવે ગંગ [૪]વર્ણરે. ૩૧

સદ્‌ગોર કહેરે, ગંગા તે [૫]તીરથ બહુ ફલે,
એ તિર્થે તે [૬]સદ્‌ગોર પીરરે;
એ [૭]પ્રભા થકી અલગા રહ્યા,
તે કાવે નદિયું કેરા નીરરે. ૩૨

સદ્‌ગોર કહેરે, [૮]ભુત [૯]ભક્તિ સબ [૧૦]જુગકરે,
તે તો પડીયા [૧૧]મોટે ફેર રે;

---

૧ ગંગ=ગંગા નદી. વિષ્ણુનાં ચરણને પરસેલ પાણીવાલી નદી. ૨ વિષ્ણુ=પાલનકારી શક્તિ. સત્વગુણનુ સ્વરૂપ, સર્વવ્યાપક, પરમેશ્વર. ૩ ચરણ=પગ, ટાંટિયા. ૪ વર્ણ=જાત, નાત, રંગ. ૫ તીરથ=પૂણ્યક્ષેત્ર. પવિત્ર જગ્યા, ધર્મક્ષેત્ર, પુણ્ય ભુમિ, પવિત્ર પુરૂષોનુસ્થાન. ૬ સદ્‌ગોરપીર=સત્ય બોધ આપનાર પીર. ૭ પ્રભા=વેહેન, પાણીનો વેગ. ૮ ભૂત=ભૂતકાલની લીલાની, પંચભૂતોની, પીશાચ, ભૂતયોની પામેલ. ૯ ભકિત=ભજન, જાપ, માળા, ઇબાદત, સેવા. ૧૦ જુગ=સંસાર, સર્વ લોક. ૧૧ મોટે ફેર=આવાગવન, લક્ષચોરાસી.

[૧૨]જંગલે જીવ [૧૩]અનંતવશે,
તેને કોણ [૧૪]બતાવે [૧૫]સેરરે. ૩૩

સદ્‌ગોર કહેરે, જંગલે [૧૬]જીવ[૧૭]ભુલો પડયો,
તે [૧૮]કિસકુ પૂંછે [૧૯]રાહરે ?
એ મહા વનમાં માણુસ મલે,
તો તેતો [૨૦]ઠેકાણા [૨૧]બતાએરે, ૩૪

સદ્‌ગોર કહેરે, સંસાર[૨૨]સુનો જુગ [૨૩]અંધો,
અને [૨૪]સુને સુન પૂજાએરે;
જો [૨૫]પાવૈયાને [૨૬]પાનો ચડે,
તો તે જીવ અમ્મર થાએરે. ૩૫

---

૧૨ જંગલ=વનવગડો, મહાવન. ૧૩ અનંત=ગણી ન શકાયા તેત્રા, ઘણા. ૧૪ બતાવે=દેખાડે. ૧૫ સેર=મારગ, રસ્તો, પગથી પડેલ કેડો. ૧૬ જીવ=માણુસ. ૧૭ ભૂલો પડે=વીસરી જાએ, રસ્તા ભૂલે, વાટ મૂકી દે. ૧૮ કિસકુ=કોને. ૧૯ રાહ=રસ્તો, માર્ગ. ૨૦ ઠેકાણા=સ્થાન, જગ્યો, ઠેકાણું ૨૧ બતાએ=દેખાડે, ભાળવે. ૨૨ સુનો=ગફ્લત વાલો, ભૂલકણો, ભુલી જાએ તેવો, યાદ ના રાખે તે. ૨૩ અંધો=આંધળો. ૨૪ સુનેસુન=ઉજડ, ખાલી, દૈવત વિનાનું, વસ્તિવિનાનું. ૨૫ પાવૈયા=હીજડો, બાયલો, ખહડો. ૨૬ પાનોચડે=ધાવણ આવે, દૂધ ચડે, છાતીમાં દૂધનું ઉભરાવવું, દુધનો ઉછાળો આવવો, જોશ મારવું.

સદ્દગોર કહેરે, સાચા જુઠાનાં પારખાં,
અને પરખો તે પરખણ હારરે;
[1]મોતી જો ભાગ્યું [2]વીંધતાં,
તેનું [3]મુલ નહિ ને [4]પાડરે, ૩૬

સદ્દગોર કહેરે, સાચાને શિર ચડાવીએ,
અને કહિયે તે અંતરની વાતરે;
જુઠાને કોએ પૂંછે નહિ,
જેને ન જડી[5] શાહકી[6] ધાતરે. ૩૭

સદ્દગોર કહેરે, જૂઠાને જગપત્ લાવશે,
અને સાચકું મારે લાતરે;

---

૧ મોતી=મુકતા, છીપમાંથી દરિયામાં પાકતું મણી, કીંમતી પદાર્થ. ૨ વીંધતાં=કાણું પડતાં, સાર કરતાં. ૩ મુલ=કીમત. ૪ પાડ=ઉપકાર, બદલો, અવેજ, અહેસાન, વળતર. ૫ શાહ=સરદાર, બાદશાહ, હાકમ, માલીક, વિષ્ણુનો અવતાર મનુષ્યરૂપે હોએ તે, ઇમામ. ૬ ધાત=ગુઢતાની ગોખવટ, ભેદી વાતની કુંચી, ગણત્રાની સેહલી રીત, યાદી.

પણ જૂઠે જુઠા જો આવી મિલે,
ત્યાં બોલે તે [7]પાંચને સાતરે, ૩૮

સદ્ગોર કહેરે, [8]સભા [9]સોહાતું સર્વ બોલે,
કોઇ બોલે ન સત્ય ધર્મરે;
આપ વખાણે પર નિંદા કરે,
ભાઈ તે શિર બેશે [10]કરમરે. ૩૯

સદ્ગોર કહેરે, કરમ તે સરવે ઉતરે,
ના ઉતરે પર નિંદા ને [11]આળરે;
[12]પર ગવન ના ઉતરે,
ના ઉતરે આપ હત્યાને[13]બાલરે. ૪૦

---

૭ પાંચ ને સાત=ભળતું નહિ તેવું, પાંચ પછી છો હોય, પણ તે પાંચ પછી સાત ગણે તેવું, (પંચ પછી છો, તે ભેગા બનાવટી છો ઉમેરી બારની સંખ્યા. પુરી કરવી તે.) બારેવટ, બારે ઘાટ. ૮ સભા=મંડળ, ઘણા જનોનું (વિદ્વનોનું) એક જગ્યાએ ભેગા થવું તે. ૯ સોહાતું=ગમે તેવું, અનુકુળ. ૧૦ કર્મ=દોષ, પાપ. ૧૧ આળ=તોહોમત, બટ્ટો, બોહતાન, વગર કારણ દોષ બેલવો. ૧૨ પરગવન=જાર કર્મ, છીનાળું, વ્યભિચાર. (પર પુરૂષ, કે પરસ્ત્રી ગમન.) ૧૩ બાલ=નાનું છોકરું, અણુસમજ બાલક, બાલહત્યા.

સહ્ ગોર કહેરે, પાંચ [૧]હત્યા તો પાપીણી,
જે શીર બેશારે લાએરે;
તે નિત્ય નિત્ય જઈ [૨]ગત્‌માં મલે,
તોએ તે જીવ [૩]પાવન ન થાએરે. ૪૧

સહ્ગોર કહેરે, [૪]તપ [૫]તિર્થ, [૬]વ્રત [૭]યજ્ઞ કરે,
અને દેવે બહુ [૮]ભુમીના દાનરે;
તોએ કર્મ ન એવા ઉતરે,
જો કરે ગંગાનું સ્નાનરે. ૪૨

સહ્ ગોર કહેરે, પાંચ હત્યા તે [૯]પરલોકથી,
અને લખી જો હોએ [૧૦]લેલાડરે;

---

૧ હત્યા=હણ્યાનો પાપ, માર્યાનો દોષ. ૨ ગત=ભક્તિ કરવા મલેલ મનુષ્યોનું ટોળું, સભા, ભકતોનો સંઘ. ૩ પાવન=પવિત્ર, નિર્દોષ. ૪ તપ=ઇંદ્રીયોને દમવી, રોકવી. ૫ તિર્થ=યાત્રાઓનાં ધામ, પવિત્ર પુરૂષોના રહેવાના સ્થાન. ૬ વ્રત=અપવાસ, ધાર્મિક નિયમો, દાનાદિ. ૭ યજ્ઞ=પાણી કે અગ્નિના કુંડમાં (વેદીમાં)હોમ કરવો, હવન કરવા માંડેલ વિધિનો મેળો. ૮ ભૂમી=પૃથ્વી, જમીન. ૯ પરલોક=દેવલોક, બ્રહ્મલોક, વિષ્ણુલોક, પિતૃલોકાદિ. ૧૦ લેલાડ=કપાલ, નસીબ, ભાગ્ય.

[11]ફાટે પણ એ [12]ફીટે નહિ,
એ તો ભોગવી છૂટાએરે. ૪૩
સદ્દગોર કહેરે, [13]અધોગતિએ જીવ અવતર્યો,
અને પડિયો તે [14]ચારે ખાણરે;
[15]અધુરેથી જો [16]ઇંડ [17]ગળે,
તે ઉગ્યા શું જાણે [18]ભાણરે. ૪૪
સદ્દ ગોર કહેરે, જન્મ અંધો તે જીવ રહ્યો,
તેની [19]જોત ગઇ [20]બીશારરે;
[21]પાપી [22]પરીબ્રહ્મ[23]પેખે નહિ,
તે શું જાણે [24]શરણાશ્રણયરે? ૪૫

---

૧૧ ફાટે=ટૂટે, ઓછો થાએ, છોલાય, ઘટે. ૧૨ ફીટે=નાસ થાએ, જતા રહે. ૧૩ અધોગતિ=(અધઃ+ ગતિ, અધઃ=નીચે· ગતિ=જવું, વહન.) દુર્ગતિ, નરકવાશ, ભૂતયોની. ૧૪ ચારે ખાણ=સ્વેદજ, અંડજ, ઉદ્દભીજ, જરયુજ, એ ચાર ખાણ, લક્ષ ચોરાસીના ચાર ભાગ. ૧૫ અધુરેથી=અધવચમાંથી, અડધેથી, પૂરે દિવસે નહિ તે. ૧૬ ઇંડ=ગર્ભનું બંધારણ, ગોળ ગોળો. ૧૭ ગળે=પીગળે, પડે, ઉતરે, અવતરે. ૧૮ ભાણ=સૂર્ય. ૧૯ જોત=તેજ, અજવાળું, પ્રકાશ, નજર, દ્રષ્ટી. ૨૦ બીશાર=વીશરી જવું ભુલી જવું, જતી રહેવી. ૨૧ પાપી=પાપનો કરનાર, દોષી. ૨૨ પરિબ્રહ્મ=પરબ્રહ્મ, જ્ઞાનબ્રહ્મથી પણ પર, જગદિશ્વર, પરમેશ્વર. ૨૩ પેખે=દેખે, નીહાળે, જૂએ. ૨૪ શરણાશ્રણય=જેનો કોઈ આધાર નથી તેનો આધાર, નિરાધારનો બેલી, દયાળુ

સદ્દ ગોર કહેરે, [1]સહસ્ત્ર પચાસા તેં ભોગવ્યા,
અને પામ્યા તે મનુષ્યા દેહરે;
સત્ય વાત નહિ તેને [2]શીર લગી,
જેમ [3]ઉનાળે ઉડયા મેહરે. ૪૬

સદ્દ ગોર કહેરે, [4]નગરે [5]નીર [6]ખલ્લખલ્યા,
જઇ [7]ભળિયા [8]જમના ગંગરે;
પાપી પાવન એણી પેરે થાએ,
જે માડે [9]હરિશું રંગરે. ૪૭

સદ્દ ગોર કહેરે, રંગ રે જેસા [10]પતંગકા,
અને [11]તેસા [12]દુનિયાકા રંગરે;

---

૧ સેહસ્ત્ર પચાશા=પચાસહજાર વરસનો એક ફેરો, તેવા ઘણા. ૨ શિરલગી=માથા સુધી, ધ્યાનમાં ઉતરવી, ધ્યાનમાંએ નહિ, માથા સટે પણ નહિ. ૩ ઉનાળે ઉડયા મેહ=વિપ્રીત, અવળું, નુકશાની ઉપજવી, બગડવાકાળી. ૪ નગર=શહેર, ગામ. ૫ નીર=પાણી, જલ. ૬ ખલ્લખલ્યા=છોલો માગતા ગયા. ૭ ભળિયા=મલ્યા, ભેગા થયા, એક થયા. ૮ જમનાં ગંગ=પવિત્ર મોટી નદીઓ નામ. ૯ હરિશું-રંગ=ભક્તિ, હરિથી હેત, માયાનો રંગ તજવો. ૧૦ પતંગકા=પતંગિયાનો, જરાવારમાં ઉડી જનાર. ૧૧ તસા=તેવા. ૧૨ દુનિયા=જગત, સંસાર, માયાં.

[13]કમલ રંગ [14]ભેદે નહિ,
તેને સર્વ દીશે [15]કઢંગરે. ૪૮

સદ્દ ગોર કહેરે, [16]બાના તે પેહરે [17]બાપડે,
અને જુગ [18]દીખાવે [19]મંતરે;
ખાએપીએ પિંડ[20]પોષે આપણું,
પણ ન કરે જીવ [21]નિશ્ચિંતરે. ૪૯

સદ્દ ગોર કહેરે. સત્યકા બાના પેહેરીએ,
અને [22]અંતર [23]લેહ લગાએરે;
સાંસ ઉસાસે [24]આરાધિએ,
જેમ [25]કાને સુરત નાં જાએરે. ૫૦

---

૧૩ કમલ=હૃદયકમલ, નાભીકમલ, ફૂલનીજાતો માહેથી એક જાતનું નામ. ૧૪ ભેદે=છેદે, ઉતરી પડે, વળગી જાય,સોંસરૂં આરપાર નીકલે. ૧૫ આલ=આલ પંપાલ, મિથ્યા, ખોટું. ૧૬ બાના=ભેખ, વેશ, એધાણી. ૧૭ બાપડે=ગરિબ, બિચારા, બાપડા. ૧૮ દિખાવે=જોવરાવે, દેખાડે. ૧૯ મંત=મહંત, આચાર્ય, મિત્ર, સાધુ. ૨૦ પોષે=સીંચે, પાલે, સાચવે. ૨૧ નિશ્ચિંત=ચિંતારહીત, ફીકરવિનાનો, અલમસ્ત. ૨૨ અંતર=હૃદયમાં. ૨૩ લેહ=એકાગ્રતા, એક સુરતાએ, એકાતાર. ૨૪ આરાધિએ=જપીએ, ભજીએ, આરાધીએ. ૨૫ કાને સુરત નવ જાએ=સુરતાને કાને શું શબ્દ પડે છે, તેનુ પણ ભાન રહે નહિ. (આગલ પાછલ શું થાએ છે. તેટલું પણ તેની જાણમાં ના આવે.)

સદ્દ ગોર કહેરે, [૧]આપ [૨]સમારો સાચશું,
અને સત્યકા કરો [૩]સણુગારરે;
[૪]ન્યણે [૫]કાજલ [૬]સારો [૭]નેહકા,
[૮]પિયુ [૯]કરો [૧૦]ગલેકા [૧૧]હારરે. ૫૧

સદ્દ ગોર કહેરે, [૧૨]શૂરા હોકર શિર દેવે,
અને [૧૩]દહે [૧૪]સામાકું [૧૫]ધાએરે;
[૧૬]જીવ ના રાખે આપણા,
પછે [૧૭]મૂએ [૧૮]નિવેડો થાએરે. ૫૨

સદ્દ ગોર કહેરે, મૂઆ સો જેના મન મૂઆ,
અને [૧૯]ધરતી સમાણા આપરે,

---

૧ આપ=પોતાને, આત્મા. ૨ સમારો=સણુગારો. ૩ સણુગાર=શુશોભિત, શોભાયમાન, શોભાવાળું, વસ્ત્ર, ઘરેણાદિ, પહેરવા તે. ૪ ન્યણે=આંખે. ૫ કાજલ=મેશ, આંખમાં આંજવાનું અંજન. ૬ સારો=આંઝો, નાંખો. ૭ નેહ=પ્રેમ, હેત. ૮ પિયુ=સ્વામી, માલીક, પરમાત્મા. ૯ કરો=બનાવો. ૧૦ ગલેકા=કોટનો. ૧૧ હાર=હાયડો, માળા. ૧૨ શૂરા=હિમ્મતવાન, નિભર્ય. ૧૩ દેહ=દેવે. ૧૪ સામાકું=પ્રતિપક્ષીને, સામાવાલાને, શત્રુને. ૧૫ ધાએ=ઝાટકો, ઘાત, જખમ, ચોટ. ૧૬ જીવનાં રાખે આપણા=મરણનો ભય ન હોય, મરવાની પણ જેને ચિંતા નથી. ૧૭ મૂએ=મરણ પછી, મૃત્યુબાદ. ૧૮ નિવેડો=ફેસલો, ખુલાસો, ચોખવટ, છેવટ. ૧૯ ધરતી સમાણા=પૃથ્વિ જેવો સહન કરનાર.

આ પાંચે તત્કા પૂતલા,
તો જપે [20]અજંપા જાપરે. ૫૩

સદ્દ ગોર કહેરે, જુગ સારા [21]નિર્ધન [22]ભયા,
[23]ધનવંતા નાં દેખું કોએરે;
ધનવંતા નર તે આંખીએ,
જેની પ્રીત પિયુ શું હોએરે. ૫૪

સદ્દ ગોર કહેરે, સો ધન [24]સંચો બાપડે.
જેમાં કોએ ન ઘાલે હાથરે;
જનમ મરણ [25]ગંજે નહિ,
પછી મૂએ તે આવે સાથરે. ૫૫

---

૨૦ અજંપાજાપ=વગર જપે જપાએ તે જાપ, જેથી નાડીએ નાડીએ (રગે રગે), રૂંએ રૂંએ રણુંકાર લાગી જાએ તેવો જાપ, ખાતા, પીતા, ઉંઘતા, કામકરતા મંત્રનો જાપ બંધ ના પડે તેવી ટેવ પાડવી તે. ૨૧ નિર્ધન=ગરિબ, ધન વિનાનો. ૨૨ ભયા=થયા. ૨૩ ધનવંતા=ધનવાળો, પૈસાદાર. ૨૪ સંચો=ભેળું કરો. ૨૫ ગંજે=જીતે.

સદ્દ ગોર કહેરે, [1]અમી પીધે [2]વિષ ઉતરે,
[3]જલ પીધે [4]તરસ [5]બૂઝાએરે;
ભોજન લીધે જેમ [6]ક્ષુધા ભાગે !
તેમ હરિ નામે પાતક જાએરે. ૫૬

સદ્દ ગોર કહેરે, [7]ગાલી સો [8]સબ [9]છાંડીએ,
અને [10]માંહે તે લાવો જીવરે;
જન્મ [11]ગમાવો પ્રેમશું,
તો પામો આપણા [12]પિવરે. ૫૭

સદ્દ ગોર કહેરે, [13]પિયુ પિયુ સબ જુગ કરે,
બોલે જેમ મુખે વાતરે;

---

૧ અમી=અમૃત. ૨ વિષ=ઝેહેર. ૩ જલ=પાણી.=૪ તરસ=પ્યાસ. ૫ બુઝાએ=ઓલવાએ છીપે, શાન્ત થાએ. ૬ ક્ષુધા=ભુખ, ખ્પ્યા. ૭ ગાલી=ગે.ષ્ટી, વાત. ૮ સબ=સર્વ. ૯ છાંડીએ=તજીએ, મૂકી દઇએ. ૧૦ માંહે=માંહેલીપા, અંદરની બાજુ, તત્ત્વમાં, ભેદમાં. ૧૧ ગમાવો=પૂરો કરો. ૧૨ પીવ=પિયુ, ધણી, માલિક, પ્રભુ. ૧૩ પિયુ=હરિ.

પિયુ પિયુ જીવ જંત કરે,
પણ કોઇ નાં જાણે ધાતરે, ૫૮

સદ્દૂ ગોર કહેરે, ધાત અમારી તો સો [૧૪]બૂઝે,
જે કોઈ ચાલે સાચે [૧૫]સેરરે;
સો ઘર [૧૬]પોતા આપણા,
સો કદી નાં આવે [૧૭]ફેરરે. ૫૯

સદ્દૂ ગોર કહેરે, પ્રેમ [૧૮]પિયાસી મનવશે,
જો મનમાંહી કીજે [૧૯]નેહરે;
દુનિયાં [૨૦]દુરિજન [૨૧]દાખવે,
તે જલ બલ હોવે [૨૨]ખેહરે. ૬૦

---

૧૪ બુઝે=સમજે, જાણે, ઓળખે. ૧૫ સેર=રસ્તો, ચીલો, કેડો, માર્ગ. ૧૬ પોતા=પોહોંચી ગયા. ૧૭ ફેર=બીજીવાર, ફરી. ૧૮ પયાસી=તરસી, ઇચ્છાવાલી, ઇચ્છતી. ૧૯ નેહ=હેત, પ્રેમ. ૨૦ દુરિજન=અનિતિવાળા, ચાડીખોર, છિદ્રશોધુ, મર્મ ઉઘાડનાર, ખારીલો. ૨૧ દાખવે=દેખાડે, નજરેકરે. ૨૨ ખેહ=ધુળ, રજ, રાખોડી.

સદ્દ ગોર કહેરે, પ્રીત પિયુની [1]દોહેલી,
પ્રેમે શું પડીયા [2]સોલરે;
[3]કનક કસોટી જો આપ કરો,
તો પામો [4]ચુન્દા [5]મોલરે. ૬૧

સદ્દ ગોર કહેરે, મૂલ પાયા સો [6]માણેક [7]ભયા,
જેને લાગ્યા [8]કલેજે [9]બાણરે;
[10]વજ્જર [11]વિંઝયા લાગે નહિ,
તે તો [12]પર્વત કેરા [13]પાણરે. ૬૨

સદ્દ ગોર કહેરે, પાણ [14]પરમોધ્યા ગુણકરે,
એથી [15]વિપરીત [16]નુગરા જાણરે;

---

૧ દોહેલી=કઠણ, સખત, મુશ્કેલ. ૨ સોલ=એધાંણ, લીસોટા, ચામઠા, દાગ ૩ કનક=સોનું. ૪ ચુન્દ=શ્રેષ્ટ, ચઢીયાતું. ૫ મોલ=કીમત ૬ માણેક=લાલમણી, એક જાતનું જવાહીર રાતા રંગનું. ૭ ભયા=થયા, થયો. ૮ કલેજે=કાળજે, કાળજામાં. ૯ બાણ=તીર. ૧૦ વજ્જર=(વજ્ર) ઇંદ્રનું આયુધ,–એ ઘણું કઠણ ને ધારવાળું છે. એથી મોટા ડુંગરો પણ કપઇ જાએ, દધીચી ઋષિનું હાડકું. ૧૧ વીંઝા=ફેરવી ઘા કરવો, મારવું. ૧૨ પરવત=(પર્વત) પહાડ, ડુંગર. ૧૩ પાણ=પથ્થરો. ૧૪ પરમોધ=સમજાવવો, કેળવવો, સુધારવો, ઘટ કરવો. ૧૫ વિપરીત=ઉલટું, અવળું, ઉંધું, સામું, પ્રતિકુળ ૧૬ નુગરા=ગુરૂ જેણે ન કર્યા હોય તે, ગુરૂ વિનાના.

[17]રણમેં નાં આવે [18]ઢુંકડા,
જેમ [19]ગોણ વિનાના બાણરે. ૬૩

સદ્દ ગોર કહેરે, [20]ગોર બ્રહ્માજી એમ બોલીયા,
એ તો સમજે તે સાચા કોએરે;
અઢી તે અક્ષર પ્રેમના,
ભાઇ પડે સો [21]પંડિત હોયરે. ૬૪

સદ્દ ગોર કહેરે, પંડિત પડીયા બોહોત ફરે,
અને સાચા નાં લીઆ સેરરે;
[22]જયું [23]બોહોતેરા દોડીએ,
ત્યું પડીએ મોટે [24]ફેરરે, ૬૫

---

૧૭ રણ=રણવગડો, લડાઇનું ક્ષેત્ર, સંકટનું સ્થાન. ૧૮ ઢૂંકડા=પાસે, કને. ૧૯ ગોણ=પુંખ, પુંખલો, તીરની પાછલ પીંછા ચારે બાજુ ૭–૮ ઇંચ લાંબા જે છેડે બાંધવામાં આવે છે તે. ૨૦ ગોર બ્રહ્માજી=સૃષ્ટિના મુલ (આદિ) ગુરૂ, નિર્વીકાર. ૨૧ પંડિત=બહુ ભણેલો, વિદ્યાવાળો, બહુ શાસ્ત્રો જાણનાર. ૨૨ જયું=જેમ, જેવી રીતે. ૨૩ બોહોતેરા=ઘણુ ઘણુ, અતીજ. ૨૪ ફેર=ચક્કર ફેરાવામાં

સદ્‌ ગોર કહેરે, ફેરે પડે [૧]ઉનકી [૨]ફુટીયાં,
મંદિર માંહે કયા [૩]જોએરે ?
[૪]નવ શાહ તે [૫]ખેલે [૬]પ્રગટા,
તેનો, મરમ નાં [૭]બૂજે કોએરે. ૬૬

સદ્‌ ગોર કહેરે, ભેષ હમારા [૮]કાલેસરી,
તે જુગ દેખી બીહાએરે;
ગુણવંતા ગુણ [૯]સાંખીએ.
જેની મૂએ [૧૦]કીર્તિ [૧૧]લખાએરે. ૬૭

---

૧ ઉનકી=તેમની. ૨ ફુટીયાં=(આંખો) ફુટી ગઇ છે. ૩ જોએ=જૂએ. ૪ નવશાહ=વરરાજા, યુગનો સ્વામી, નિષ્કલંકી નારાયણ. ૫ ખેલે=રમે. ૬ પ્રગટ=જાહેર, પ્રતક્ષ. ૭ મરમ=ભેદ. ૭ બુજે=સમજે, જાણે. ૮ કાલેસરી=[કાલ+ એસાર (એસારો) કાળને દેખાડનાર ઇસારો,] બીહામણો, કાળ જેવો. ૯ સાંખીએ= ભરી જોઇએ, માપીએ, સહન કરીયે. ૧૦ કિર્તિ=ખ્યાતિ, નામના, જશ, વખાણ, પ્રશંસા સ્તુતિ. ૧૧ લખાએ=કાગલે, ચોપડે મંડાએ, ઓળખાય, સમજાએ, જાણવામાં આવે, જેનુ અનુકરણ કરવાનું લોકો ચાહે.

સદ્દ ગોર કહેરે, ભેષ તે સારા જુગ કરે,
અને [૧૨]ક્રિયા પ્રગટ [૧૩]દિખાએરે;
જીભું જપંતા પિયુ ના મિલે,
[૪૧]સો મંદિર પિયુ નાં પાએરે. ૬૮

સદ્દ ગોર કહેરે, પિયુ પિયુ કરતા પિયુ નાં મલે,
શિર ઉપર [૧૫]ભરીયા [૧૬]ભારરે;
સો મન ખેલે [૧૭]મોકલા,
જેમ [૧૮]ભાંગી નાવે પારરે. ૬૯

સદ્દ ગોર કહેરે, ગોર જ્ઞાની જુગમાં બોહોતહે,
એ [૧૯]પાવે [૨૦]ચર્ણામૃત આપરે;
જો [૨૧]મર્મ નાં જાણે [૨૨]મોક્ષકા,
એ તો [૨૩]અદ્દકા કરના પાપરે. ૭૦

---

૧૨ ક્રિયા=ધર્મ વિધિ. ૧૩ દિખાએ=દેખીતું, દેખડવાનું. ૧૪ સો=તે. ૧૫ ભરીયા=ભરી દીધેલ, પૂર્ણ ભરેલ. ૧૬ ભાર=બોજો, વજન. ૧૭ મોકલા=છૂટે પટે, છૂટથી, હદ વિના, જ્યાં ત્યાં. ૧૮ ભાંગી=ટૂટેલી. ૧૯ પાવે=પીવરાવે, પાએ. ૨૦ ચર્ણામૃત=પગ ધોએલું પાણી, ગુરૂકે ઇસ્ટ જનોનું પગ ધોઇને પાણી પીવું તે. ૨૧ મર્મ=ભેદ, ખુલાસો, વિધિ. ૨૨ મોક્ષ=મરવા અવતરવાથી છૂટી જવું, પાપનાં દુઃખથી છૂટી જવું. ૨૩ અદ્દકા=ઘણું, વધારે

સદ્દ ગોર કહેરે, પાપ [૧]પ્રજાલીને [૨]લોઢીએ,
જો તનના ટુકડા હોએરે;
જો [૩]દમ ઉઠે [૪]નાભથી,
સો દમ નાં બુજે કોએરે ! ૭૧

સદ્દ ગોર કહેરે, દમે દમે હરિને [૫]જંપીએ.
[૬]અવર [૭]ચિત્ત નાં લાએરે;
ન પિયુ [૮]પટંતરો [૯]રતી રહે !
જેમ [૧૦]સાએર [૧૧]લેહેર સમાયેરે. ૭૨

સદ્દ ગોર કહેરે, [૧૨]જિકરે લાવે [૧૩]જીવડા,
જો [૧૪]રેહણી આવે હાથરે;

---

૧ પ્રજાલી=બાળી, દૂર કરી, નાશ કરી. ૨ લોઢીએ=ઓળખીએ, સમજીએ, જાણીએ, લેઇએ. ૩ દમ=સાંસો ઉસાંસો. ૪ નાભ=ડૂંટી, નાભી કમલ. ૫ જપીએ=ભજીએ. ૬ અવર=બીજે, અન્ય જગ્યાએ. ૭ ચિત્ત=વિચાર કરવાની શક્તિ, મન, અંતઃકરણ, સંકલ્પ, વિકલ્પ, લક્ષ, ધ્યાન, ૮ પટંતરો=(પટ+અંતર) પરદો, આડ, ઓથ, વેગળાપણું, ન દેખાએ તેમ. ૯ રતી=જરાએ, લગીરે. ૧૦ સાએર=દરિયા. સમુદ્ર. ૧૧ લેહર=છોળ, મોજા, મોજ પડતી પાણીની લેહેરો એક પછી એક પવનથી ઉપડે છે તે. ૧૨ જિકરે=ભક્તિએ, કરગરી, કરગરી વિનંતી કરીને, ભજને. ૧૩ જીવડા=જીવ, પ્રાણ. ૧૪ રેહણી=પાળવું, રહી શકવું, નભાવવું, ધર્મ નિતિએ રેહવું તે.

જો દમ ઉઠે નાભથી,
જ્યું પિયુ શું કરણી [૧૫]બાતરે. ૭૩

સદ્દ ગોર કહેરે, [૧૬]ઉજડ [૧૭]ખેડા[૧૮]ફીર[૧૯]બશે,
અને[૨૦]નિર્ધનીયા[૨૧]ધનિક હોયરે;
એક [૨૨]અચંબા એ દેખીયા,
ભાઇ મૂવા નાં જીવે કોએરે. ૭૪

સદ્દ ગોર કહેરે, [૨૩]સુન પૂજી ને શું કરો ?
પણ [૨૪]જાગતી જોતને [૨૫]ધાઓરે;
[૨૬]પ્રતિત નાં આવે જ્યાં લગી,
[૨૭]તબલગ ચોરાસી ફેરા ખાઓરે. ૭૫

---

૧૫ બાત=વાત. ૧૬ ઉજડ=વેરાન, વસ્તી વિનાનું, નાશ પામેલ. ૧૭ ખેડા=ગામ. ૧૮ ફીર=ફરી, બીજી વખત. ૧૯ બશે=વશે, આબાદ થાએ, વસ્તી થાએ. ૨૦ નિર્ધનીયા=ધન વગરનો, ધનહીણો, ગરીબ, ભીખારી. ૨૧ ધનિક=ધનવાલો, ધનવાન, માલદાર, પૈસ વાળો. ૨૨ અચંબા=આશ્ચર્ય, વિસ્મય પમાડે તેવું, અસંભવિત. ૨૩ સુન=ખાલી, સુનુ, ઉજડ. ૨૪ જાગતીજોત=પ્રતક્ષ દિવો, સળગતો દિવો, જે દિવો હાલ પ્રકાશ આપી રહ્યો હોય તે, સમયનો સ્વામી, વર્તમાન-કાળનો અવતાર. ૨૫ ધાઓ=દોડો, જાઓ. ૨૬ પ્રતિત=ભરૂંસો, પતીજ. ૨૭ તબલગ=ત્યાં સુધી.

સદ્દ ગોર કહેરે, વાતે [1]વડા ના [2]હોઇએ,
[3]કર [4]માલા મુખ નામરે;
સાચ વિના જે જપણા,
જેમ ઉજડ ખેડા ધામરે. ૭૬

સદ્દ ગોર કહેરે, સતિયા સતિયા સબ [5]કાવે,
પણ સતી તે [6]તે વિરલા કોએરે;
સબ જગ [7]સૂએ ને આપ જાગે,
તેને જીકરે દર્શન હોએરે. ૭૭

સદ્દ ગોર કહેરે, [8]અડસઠ તિર્થ [9]મેં ગયા,
અને જોયા તે દેવ [10]અનંતરે;

---

૧ વડા=મોટા. ૨ હોઇએ=થઇએ. ૩ કર=હાથ. ૪ માલા=તસબી, સમરણી ૫ કાવે=કેહવરાવે. ૬ વિરલા=જવરલા, ઘણાકમાં કોઇ. ૭ સૂએ=ઉંઘે. ૮ અડસઠ તિર્થ=સાઠને આઠ તિર્થ સ્થાનો છે તે, હિન્દુસ્તાનમાં તિર્થનાં સ્થળો સનાતનિયો માટે અડસઠજ કહેવાએ છે તે. ૯ મેં=હું, અમે. ૧૦ અનંત=ઘણા, ગણી નાં શકાએ તેટલા, અતીજ.

તેને [11]પ્રતિત નહિ પોતા તણી,
એ [12]પૂજારીને [13]પાલે પડંતરે. ૭૮

સદ્દ ગોર કહેરે, સબ તિર્થ મેં ઢુંઢીઆ,
કાંઇ પાણી કાંઇ [14]પાષાણરે;
ઉજડ ઘરકા [15]પરોણુલા,
સો [16]કુચેસા પાવે [17]માનરે? ૭૯

સદ્દ ગોર કહેરે, ઘર ઉપર જ્યું [18]દિવડા,
પણ માંહે અંધારી રાતરે;
[19]ફોગટ ધોણા [20]બારકા,
ભાઇ [21]કાશલ નાં જાવે સાથરે. ૮૦

---

૧૧ પ્રતિત=ખાતરી, ભરૂસો. ૧૨ પુજારી=સેવક, પુજા કરનાર. ૧૩ પાલે=ઓથે, તાબે, સરણે, કબજામાં. ૧૪ પાષાણ=પથ્થર. ૧૫ પરોણુલા=મહેમાન, અતિથી, નાઢી, અભ્યાગત. ૧૬ કુચસા=કેવી રીતે, કેવો, કેમ. ૧૭ માન=આદરસતકાર, સરભરા. ૧૮ દિવડા=દિવો. ૧૯ ફોગટ=નિર્થક, નકામુ, ખોટું, વગર ઉપ્યોગનું ૨૦ બાર=બાહેર, ઉપર ઉપરનું ૨૧ કાશલ=મેલ, કાળપ, ખોટાપણું, દુષ્ટતા.

સદ્દ ગોર કહેરે, ગંગા જમના [૧]સરશ્વતી,
અને નાહીએ [૨]ગયા [૩]પ્રયાગરે;
જો અંતર [૪]દાગનાં ઉખડે,
જેમ [૫]લીલ કરાવે [૬]ભાજૂરે. ૮૧

સદ્દ ગોર કહેરે, તિર્થ [૭]ત્રિવેણીમાં નાહીયે,
અને જપીએ અજંપા જાપરે;
જો [૮]પાંચે પવિત્ર કીજીએ,
તો [૯]કુળનાં જાવે પાપરે. ૮૨

---

૧ સરશ્વતી=નદિનું નામ છે. ૨ ગયા=ઉત્તર હિન્દુસ્તાનમાં અલાહબાદ પાસે, ગયાજી શહેરનું નામ ત્યાં તિર્થ છે. ૩ પ્રયાગ= એક શહેરનું નામ ત્યાં પણ તિર્થનું સ્થળ છે, જે ગંગા ને જમનાનાં સંગમ ઉપર રહેલું તિર્થ. ૪ દાગ=ધબ્બો, ચાડો, એબ, મેલની એધાણી, દુષ્ટતા. ૫ લીલ=વરસી વળતા પેહેલાં પરણાવવું તે, ખરાબ કરવું, ધુલ ધાણી કરવું, ઉખેડી નાખવું, નિર્યોગી થાએ તેમ કરવું. ૬ ભાજ=(**भज्‌किप्**) **स्त्री० क्० गू०** ઉપયોગમાં લેવું, વાપરવું, માણવું, ભોગવવું, ભજનાર. ૭ ત્રિવેણી=ઇંડા, પિંગલા, સુષુમ્નાએ ત્રણ નાડી, જે નાશીકા આગળ શ્વાસો સ્વાસ બતાવનારી નાડીયો, ત્રિકુટી, જ્યાં એ ત્રણે નાડીયો ભેગી થાએ છે તે જગ્યા. ૮ પાંચ=પાંચે ઇન્દ્રિયો. (રૂપ=દ્રષ્ટી, આંખ. રસ=સ્વાદ, જીભ. ગંધ=વાસ, નાસીકા. શ્રોત્ર=સાંભલવું, કાન. સ્પર્શ=ચામડી, ત્વગિંદ્રિય. [મુખ-હાથ-પગ ગુદા-ઉપસ્થ.]) ૯ કુળ=વંશ, જ્ઞાતિ, વંશાવલી, ગોત્ર.

સદ્દ ગોર કહેરે, પરનિંદા ઘરનિંદા થશે,
જો કરો અજાણી બાતરે;
નર્કે પડે જીવ આપણા,
હોએ ઇકોતેર સો સંગાતરે. ૮૩

સદ્દ ગોર કહેરે, જીભું જૂઠા નાં બોલીએ,
[10]દિલ ભીતર રાખીએ ઠામરે;
[11]દયા સરીખા કોઇ [12]મિત્ર નહિ,
[13]અંતકાળે નારાયણ નામરે. ૮૪

સદ્દ ગોર કહેરે, પૂરણ પ્રીત ત્યાં પિયુ વશે,
પણ વણ પ્રીતે તો દૂરરે;
જેમ જલ મધે તો [14]કમલ છે,
તેનાં અંગ નાં ભેદે તોએરે. ૮૫

---

૧૦ દિલ=મન. ૧૧ દયા=મેહેર, દાઝ, અનુકંપા, કરૂણા, માયા, મહેરબાની. ૧૨ મિત્ર=વ્હાલો, હેતુ, પ્રેમી, ભાઇબંધ. ૧૩ અંતકાલે=મરણના સમયે, છેવટની વખતે. ૧૪ કમલ=પાણીમાં બે ત્રણ રંગમાં થાતું ફુલ, લાંબી ડાંડીવાલું મોટું ફુલ, કમલ કાંકડીનુ ફુલ.

સદ્ ગોર કહેરે, ઘટમાં તિર્થ [૧]સન્મુખા,
અને [૨]ઘટમાં ધર્મ દ્વારરે;
જો ઘટમાં [૩]દેવલ પૂજીએ,
તો ઘટમાં મોક્ષ[૪] દિદારરે. ૮૬

સદ્ ગોર કહેરે, [૫]ભલ્કા તે વાગે [૬]ભાવના,
અને પડેસો પ્રેમ કે [૭]ઘાએરે;
[૮]પીડા જો લાગે [૯]પિવ શું,
તીસે [૧૦]રેણીએ [૧૧]નીંદ ન આયેરે. ૮૭

સદ્ ગોર કહેરે, નીંદ [૧૨]બિચારી કયા કરે ?

---

૧ સન્મુખા=સમક્ષ, રૂબરૂ, મોંઆગલ. ૨ ઘટ=શરીર, ઇશ્વરે ઘડેલો કોઇ પણ ઘાટ, શરીરનાં અંદરનો ભાગ, મનુષ્યતન. ૩ દેવલ=મંદિર, દેવસ્થાન. ૪ દિદાર=જોવું, દર્શન કરવું. ૫ ભલ્કા=ભાલા, ભાલાનાં ઘા, તીરના જખમ. ૬ ભાવ=હૃદયની લાગણી, પ્રેમ, રૂચી, ઇચ્છા, ગમતા. ૭ ઘા=ફટકો, જખમ, પ્રહાર, માર. ૮ પીડા=દુઃખ, વેદના. ૯ પિવ=પિયુ, સ્વામી, માલિક, ઇશ્વર. ૧૦ તીસે=તેને. ૧૧ નીંદ=નિંદ્રા, ઉંઘ. ૧૨ બિચારી=રાંકડી, ગરીબ, નિર્માલ્ય.

÷પણ [13]હૈયા જો હોવે હાથરે;
પિયુ પિયુ કરતાં રેણી જાગે,
ભાઇ પીછે તો હોયે [14]પ્રભાતરે. ૮૮

સદ્દ ગોર કહેરે, પ્રભાતે [15]રવી ઉગીયા,
તે નવ ખંડે હુવા પ્રકાશરે;
જ્યાં જોઇએ ત્યાં તેટલો,
એમ અંતર પિયુજી કે પાસરે. ૮૯

સદ્દ ગોર કહેરે, સોના વેચી [16]સાજન લીજીએ,
હોયે મોતી જો કેરે મોલરે;
તે સાજનને કેમ છોડીએ,
ભાઇ [17]લોકાં તે કેરે બોલરે. ૯૦

---

૧૩ હૈયા=છાતી દિલ, મન, સ્મરણ, હિંમત, ધીરજ, ધૈર્ય. ૧૪ પ્રભાત=સવાર, વ્હાણું, અજવાળું થવાનો સમય. ૧૫ રવી=સૂર્ય. ૧૬ સાજન=પ્રતિષ્ટસભ્ય, આબરૂદારગ્રહસ્થ, સર્વ શ્રેષ્ઠ પુરૂષ, પરમેશ્વર. ૧૭ લોકાં=અન્ય લોકો, દુરિજનો, અજાણ, અધર્મી માણસો.

÷જો બંદા હોયે હુંશિયારરે;

સદ્દ ગોર કહેરે, શાહતો [૧]બોલે બોલે લીજીએ,
હોએ અંતર પિયુની [૨]પીછાણરે;
શિરકે [૩]સાટે જો હરિ મીલે,
તોએ [૪]મોંઘેરા [૫]મત જાણરે! ૯૧

સદ્દ ગોર કહેરે, શિરકે સાટે લીજીએ,
જો હરિ વેચાતા હોય હાટરે!
[૬]ક્ષેણું [૭]વિલંબ નાં કીજીએ,
શિર [૮]હાથું તે દીજે [૯]કાટરે. ૯૨

સદ્દ ગોર કહેરે, [૧૦]ઇશ્ક [૧૧]વાડીએ ન [૧૨]નીપજે,
અને ઇશ્ક [૧૩]હાટે ન વેચાએરે;
ઇશ્ક તો [૧૪]હૈડેથી ઉપજે,

---

૧ બોલે બોલે=શબ્દે શબ્દે, વાતે વાતે. ૨ પિછાણ=ઓળખાણ. ૩ સાટે=બદલામાં, સાટામાં, અવેજમાં. ૪ મોંઘેરા=મુલ્યવાન, કીમતી, અતીકીમતવાળું, બહુજ ઉંચા ભાવનું. ૫ મત=નહિ, ના. ૬ ક્ષેણુ=ક્ષણ, વખતનો માપ, મુહુર્તનો ૧૨ મો ભાગ, છેક થોડો વખત. ૭ વિલંબ=ઢીલ, વાર, ખોટીપો. ૮ હાથું=હાથથીજ. ૯ કાટ=કાપી, વાઢી. ૧૦ ઇશ્ક=અતીચાહ, ઘણીપ્રીત, પ્રેમ, વ્હાલ, હેત, સ્નેહ, ભાવ, ઇચ્છા. ૧૧ વાડી=બાગ, બગીચો, ખેતીવાડી. ૧૨ નીપજે=ઉપજે, પેદા થાએ, થાએ. ૧૩ હાટે=દુકાને. ૧૪ હૈડે=હૈયે, છાતીએ, દિલથી, અંતઃકરણથી, મનથી.

એતો હૈડા [૧૫]કોરી કોરી ખાએરે. ૯૩

સદ્ ગોર કહેરે, પ્રેમ રસ [૧૬]અતી [૧૭]મીઠડા,
અને દેખે જો કોઈ [૧૮]ચાખરે!
[૧૯]શાહ જો પાવે [૨૦]શિર લગી,
ત્યારે હૈડા તે દેવે [૨૧]શાખરે. ૯૪

સદ્ ગોર કહેરે, હરિ રસ જેણે ચાખીયા,
એ [૨૨]અવર રસ મુખેના લાએરે;
પ્રેમે [૨૩]માતા તે તો માંહે રહે,
તે તો હરિ રસ બેઠા ખાએરે. ૯૫

---

૧૫ કોરી કોરી=કોતરી કોતરી, છોલી છોલી, ફોલી ફોલી, કાપી કાપી. ૧૬ અતી=ઘણો. ૧૭ મીઠડા=મીઠું, સ્વાદિષ્ટ, ૧૮ ચાખ=નમુનો લેઇ ખાઇ જોવો, જરાક ખાવું. ૧૯ શાહ=બાદશાહ, સર્વેશ, વિષ્ણુભગવાન મનુષ્ય શરીરે આવે તે શરીર. ૨૦ શિર લગી=માથા સુધી. રોમે રોમે. ૨૧ શાખ=શાક્ષી, ગવાહી, પૂરાવો. ૨૨ અવર=બીજો, અન્ય. ૨૩ માતા=મચેલા, રાચી ગએલા, મસ્ત થએલા, માતેલું, રસથી ભરેલું, પુષ્ટ, ભરપુર, પુરજોસમાં, મસ્તીવાલા.

સદ્ ગોર કહેરે, મુજ [૧]વિહોણીને પિયુ મિલે,
કાંઈ [૨]દાગ દીયો નવ જાએરે;
માસ [૩]ગલી ગલી ભોંએ પડે,
ભાઇ [૪]પિંજર દેહી [૫]ગલાએરે. ૯૬

સદ્ ગોર કહેરે, [૬]સતી થી [૭]સોહ [૮]કયું [૯]રહી?
ના [૧૦]જલી પ્રિયુ કેરી [૧૧]લાએરે!
જા! જા! રે [૧૨]મૂઇ [૧૩]ઘેલડી,
તુજે પ્રેમે [૧૪]લાજ ના આયેરે! ૯૭

સદ્ ગોર કહેરે, [૧૫]મોંએ કરે તો [૧૬]મીયાં મીયાં!

---

૧ વિહોણી=તજાએલી, એકલડી, વિહીણુ, રહીત. ૨ દાગ=લાંછન એબ, ધબ્બો, તોહેમત, આળ, બદનામી. ૩ ગલી ગલી=ઓગળી ઓગળી, પીગળી પીગળી, નરમ થઇ, રસ થઇ. ૪ પિંજર=ખોખું, લોહી ચામડા, માસ, વિનાનું હાડકાનું ખોખું. ૫ ગલાએ=ઓગાળી નખાએ, પાણી કરી નખાએ, પીગાળી દેવાએ. રસ જેવું કરાએ. ૬ સતી=પ્રતિવૃતા સ્ત્રી, ધણીના શબ સાથે બળી મરનારી સ્ત્રી. ૭ સોહ=તે. ૮ કયું=કેમ ?. ૯ રહી=રહી ગઇ. ૧૦ જલી=બળી મરવું, બળવું. ૧૧ લાએ=અગ્નિ, દેવતા. ૧૨ મૂઇ=મરદાર, નફટ, મરેલી, હલકી. ૧૩ ઘેલડી=ગાંડી. ૧૪ લાજ=શરમ. ૧૫ મોંએ=મોઢેથીજ. ૧૬ મીયાં મીયાં=મરદ આટીડો, સ્વામી સ્વામી, સરદાર, મોટા, માલિક માલિક, શાહ શાહ.

પણ [૧૭] પાખર નાખીએ જોએરે;
[૧૮]નાખણ હારા તે [૧૯]કયા કરે?
જેને બાણ ન લાગ્યા હોએરે. ૯૮

સદ્દ ગોર કહેરે, લીલા તે [૨૦]ગૈરવર [૨૧]છાઈ રહ્યા,
અતો પાણી તણે [૨૨]સ્નેહરે;
[૨૩]સૂકા સાલ બિચારા કયા કરે?
જો [૨૪]અખંડા [૨૫]વર્ષે [૨૬]મેહરે. ૯૯

સદ્દ ગોર કહેરે, [૨૭]ઉગે તેને [૨૮]વંદિએ,
હોએ [૨૯]વારો તે તેની [૩૦]આણરે;
કાલે તે ભોજન જે જમ્યા!
તેના આજ તો કેવા [૩૧]વખાણરે?૧૦૦

---

૧૭ પાખર=ઢાંકણ રણક્ષેત્રની તૈયારી કરવી, ઘોડા ઉપર ઓઢાડવાની ઝૂલ લઢાઇમાં જતી વેળા લોઢાની કડીયોની બનાવટની થાએ છે તે, રક્ષણ. ૧૮ નાંખણહારા=નાંખનાર, ઓઢાડનાર. ૧૯ કયા કરે=શું કરે ?. ૨૦ ગૈરવર=(ગૈર+વર. ગૈર=પહાડ પર્વતમાં પેદા થનાર, +વર=વૃક્ષ.) પર્વતોમાં ઉગનાર ઝાડ. ૨૧ છાઇ રહ્યા=ઢંકાઇ રહ્યા, પ્રસરી રહ્યા. વધી રહ્યા, સોભી રહ્યા. ૨૨ સ્નેહ=હેત, મેળ, મલવાપણું. ૨૩ સૂકાસાલ=સૂકાઈ ગએલ વૃક્ષની ડાળ, સુકું ઝાડ, સૂકું લાકડું. ૨૪ અખંડા=વગર તૂટકે, એકલધાર, સદા. ૨૫ વર્ષે=પડે, ઉતરે, આવે. ૨૬ મેહ=વર્ષાદનું પાણી. ૨૭ ઉગે=ઉત્પન્ન થાએ, પેદા થાએ. ૨૮ વંદિએ=વખાણીએ, સેવીએ, પુજીએ, જપીએ. ૨૯ વારો=વર્તમાનસમયવાળો, હાજરીમાં, જે સમે જે હાજર હોય તે. ૩૦ આણ=હુકુમત, દુવાઇ, જાણવું. ૩૧ વખાણ=ગુણ ગાવા, સતવન.

સદ્ ગોર કહેરે, [1]ભૂલાવે જીવ વહી રહ્યો,
અને ભૂલ્યો તે [2]મોહ જાલરે;
ચોરાસી ફેરે જીવતું આવીયો !
તોએન માર્યા [3]પાંચે કાલરે! ૧૦૧

સદ્ ગોર કહેરે, પાંચે કાલ જેણે વશ કર્યા,
તે તો [4]મરી,મરી [5]દે જુગે [6]પાએરે;
સદ્ગોર [7]સારથી જિન્ને કીયા,
તે જીવ [8]અમરા પુર જાએરે. ૧૦૨

સદ્ ગોર કહેરે, દુનિયા દુરિજન [9]દૂર કરી,
જો અંતર હરિ શું લાએરે;

---

૧ ભૂલાવે=ભૂલ થાપે, અજાણપણે, અજ્ઞાને. ૨ મોહજાલ= જંજાલની આશક્તિ, જંજાલવશ, માયાની મૂર્છા. ૩ પાંચકાલ= પંચભુતોનાં વિકાર (૧ અહંકાર, ૨ ક્ષોભ, ૩ લોભ, ૪ મોહ, ૫ ક્રોધ.) ૪ મરી મરી=બીની બીની, ડરી ડરી, મરદા જેવો બની, મડાવત થઇ. ૫ દે=દેવે, મૂકે. ૬ પાએ=પગ, ડગલુ. ૭ સારથી=ગાડી હાંકનાર, હકેડુ, ગાડાખેડુ, રથ હાંકનાર, ગાડીવાન. ૮ અમરાપુર= અમ્મર ધામ, મરીને ગયા પછી જે સ્થળેથી પાછું લક્ષ ચોરાસીમાં આવવાનું નથી, તે ધામ. ૯ દૂર=વેગળી છેટી, અળગી.

ગુરૂ [૧૦]દિપક લઇ હાથમાં,
[૧૧]ઢૂંઢણ મંદિર પિયુ જાએરે. ૧૦૩

સદ્દ ગોર કહેરે, દુનિયા આહે [૧૨]ધુમા કારે,
એનો [૧૩]જરા ન બુજે ભેદરે;
[૧૪]સૂની તે પૂજે [૧૫]પ્રતિમા,
ભાઇ [૧૬]વીતા તે વાંચે વેદરે. ૧૦૪

સદ્દ ગોર કહેરે, દુનિયા દોડા દોડ બોત કરે,
અને દર્શન ના પાવે તોએરે;
[૧૭]ઉજડ ઘર જઈ [૧૮]ઉતરે,
ત્યાં [૧૯]ભોજન નાં દેવે કોએરે! ૧૦૫

૧૦દિપક=દિવો. ૧૧ ઢુંઢણુ=સોધવા, ખોળવા, ૧૨ ધ્રુમાકારે=ધુંવાડાનાં આકારની, ધુંવાડા જેવી. ૧૩ જરા=થોડું, સેજ, નહિ જેવું. ૧૪ સૂની=ઉજડ, ખાલી, દૈવત વિનાની. ૧૫ પ્રતિમાં=મૂર્તિ, પુતલી. ૧૬ વીતા=વીતી ગએલ, ભૂતકાળનાં, વહી ગએલ, થઇ ગએલ. ૧૭ ઉજડ=વસ્તિ વિનાનું. ૧૮ ઉતરે=ઉતારો કરે, રહે. ૧૯ ભોજન= ખાવાનું.

સહ્ ગોર કહેરે, સત્યકી [1]બાટે [2]ઢૂંડીએ,
[3]જીસૂ બાટે હરિ ગયા જો એરે;
[4]કાન [5]ગાતા વાતા [6]વાંશલી,
તે [7]ગોકુલ મૂકી જ્યાં હોએરે ! ૧૦૭

સહ્ ગોર કહેરે, એ સાચી બાટે ઢૂંડીએ,
ચાલ્યા હોય હરિ જીસૂ વાટરે ?
જોતાં જોતાં હરિ લીજીએ,
પાવે તો [8]નેહડા [9]ધાટરે. ૧૦૭

સહ્ ગોર કહેરે, પગલે પગલે સોધીએ,
એવી લીજીએ [10]સુધી બાટરે;

---

૧ બાટે=રસ્તે, માર્ગે, વાટે. ૨ ઢૂંઢીએ=સોધીએ, ખોળીએ. ૩ જીસ=જે. ૪ કાન=શ્રીકૃષ્ણ ૫ ગાતા વાતા=ગાતાને વગાડતા. ૬ વાંશલી=બંશી, વાંસની પાતળી ભુંગળી, કાણા કાણા વાલી મોઢેથી ફુંક મારી વગાડવાનું વાજું. ૭ ગોકુલ=વ્રજમાં એક ગામડું, શ્રીકૃષ્ણનું રહેવાનું ગામ. ૮ નેહડા=સ્થળ, પ્રેમ, હેત, ઈશ્ક. ૯ ધાટ=સ્થાન, ઠેકાણું, રેહેઠાણ. ૧૦ સુધી=પાંસરી, સીધી.

સત્ય વિના જેજે દોડી યા,
સોતો પડિયા ચોરાસી ઘાટરે. ૧૦૮

સદ્દ ગોર કહેરે, [11]વેળા તો આવી [12]વખડી,
હવે ચેતો તો ચેતણ હારરે;
આપ રાખો તમે આપ શું,
ભાઈ ચલણા એ [13]ખાંડા ધારરે. ૧૦૯

સદ્દ ગોર કહેરે, સત્ય તો [14]શૂળી ઉપર નાચણા,
એ ખેલે તે ખેલણ હારરે;
સામી તે અણીએ [15]ધસણા!
જો [16]ભલકા બી હોવે [17]પારરે. ૧૧૦

---

૧૧ વેળા=વખત, સમય. ૧૨ વખડી=કઠણ, વિકટ, ખરાબ, આકરી, દુઃખદાઇ. ૧૩ ખાંડા=તલવાર, બેધારી સીધી તલવાર. ૧૪ શૂળી=લોઢાનો અણીવાળો થાંભલો, પેહેલાં માણસને મોતની સજા એવા થાંભલા ઉપર ચઢાવીને કરતા. ૧૫ ધસણા=જોશમાં ને જોશમાં સામાં ધસે જવું, આગળ ને આગળ વધે જવું. ૧૬ ભલકા=ભાલાનો ઘા, ભાલાનું ફળ. ૧૭ પાર=આરંપાર, સોંસરા સોંસરી.

સદ્દ ગોર કહેરે, [1]કોલ હમારા સાચહે,
એ સાચે મને પત આએરે;
ફરી ફરી નહિ આવણા,
ઇકો તેર સો સાથે જાએરે. ૧૧૧

સદ્દ ગોર કહેરે, [2]ગઈ ગઈ બાતાં જે કરે !
પણ જરા નાં બૂજે ભેદરે;
એમ ચારે જુગે જીવ ભૂલીયો,
ઓ ! સત્ય કહે ગોર [3]વેદરે ૧૧૨

સદ્દ ગોર કહેરે, ગુરૂ સાચા તે તો કહીયે,
જેણે કાગલનાં કીધા [4]જહાજરે;
બાર કરોડી બેઠ ચલ્યા,
ચોવીસ રાખ્યા [5]બાજરે; ૧૧૩

---

૧ કોલ=વચન, હુંકમ, ફર્માન. ૨ ગઇ ગઇ=વીતેલી, થઇ ગએલી. ૩ વેદ=આકાશવાણીનાં પુસ્તકો, ઋગ્, યજુર, સામ, અથર્વવેદ એમ ચાર છે. જહાજ=વ્હાણુ, નૌકા. ૫ બાજ=વેગળા, અળગા, છેટા, દૂર.

સદ્ ગોર કહેરે, [6]પ્રતક્ષ ઉગ્યા [7]પ્રગટયા,
તો [8]ભીતર [9]ચાંદરણા હોએરે;
[10]સોલ કલાનું અજવાલિયું,
તેની બૂજે [11]રસાયણ કોએરે ! ૧૧૪

સદ્ ગોર કહેરે, કલિયુગ આવ્યો વખડો,
અને વેલાતે વહી વહી જાએરે;
પેટ સમી કોઈ પ્રીત નહિ !
કોઇ કેને ન દેવે કાંએરે. ૧૧૫

---

૬ પ્રતક્ષ=જાહેર, દેખીતું. ૭ પ્રગટયા=જાહેર થયા, બાહેર આવ્યા. ૮ ભીતર=અંદરની બાજુએ, માંહેલીપા. ૯ ચાંદરણા=પ્રકાશ, અજવાળું, તારા, નક્ષેત્ર. ૧૦ સોલ કળાનું અજવાળિયું=શ્રીવિષ્ણુ-નારાયણનો સોળકળા સહીતનો પ્રકાશ, તેજ સોળેકળાસહીત શરીર ધારણ કરેલ ભગવાન. ૧૧ રસાયેણ=જોડવાનીકળા, જોડ કરવાનું ઔષધ, મળવાની વિધિ.

સદ્દ ગોર કહેરે, કલિયુગ માંહે કોઈ [1]થર નહિ,
એતો થર નહિ [2]નિર્વાણરે;
પણ થર વિના જે ચલણા,
તે તો માર ખાસે [3]મ્યદાનરે. ૧૧૬

સદ્દ ગોર કહેરે, રસાયણ સારી સત્યકી,
અને સત્યસુ ચાલ્યા જાઓરે;
પણ સત્ય વિના જે ચલણા,
તો બહુ બહુ ફેરા ખાઓરે. ૧૧૭

સદ્દ ગોર કહેરે, કલિયુગ માંહે અથર્વ વેદહે,
અને થર નહિ સંસારરે;

---

૧ થર=કાયમ, સ્થીર, એક ધ્યાનનો, કાયમ મનનો. ૨ નિર્વાણ=ચોક્કસ, ખરેખર, છેલ્લી વાત, છેવટની સ્થિતિ. ૩ મ્યદાન=ક્ષેત્ર, લઢાઇનું ક્ષેત્ર, મહાદનનું ક્ષેત્ર,પ્રલયકાલનો ક્ષેત્ર, મોટું રણક્ષેત્ર.

જે વેદને વાયકે ચાલીયા,
તે [4]તરકર લાગ્યા પારરે. ૧૧૮

સદ્દ ગોર કહેરે, પાંચ કરોડ [5]કર્તા યુગે તર્યા,
જે [6]હોલીએ સીંચાંણા આપરે;
સદ્દ ગોર પૂરા જેણે સેવીયા!
જેણે મનસુ ન ખાધી [7]ધાપરે. ૧૧૯

સદ્દ ગોર કહેરે, ત્રેંતા એ હરિચંદ્ર આવીયા,
તે સીધ્યા કરોડી સાતરે;
સતીએ સેવ્યા સ્વામી એકમના,
તે કરતા સત્યની વાતરે. ૧૨૦

---

૪ તરકર=તરી જઇ, નિર્વૃત થઇ, સંસારમાંથી પરવારી, પાપ પરહરી. ૫ કૃતાયુગ=સત્યજુગમાં. ૬ હોલીએ સીંચાયા=હોલીમાં મુકાયા (ભક્ત પ્રેહલાદ). ૭ ધાપ=ભુલ, છેતરામણ, ભુલવણીએ પડવું.

સદ્ ગોર કહેરે, દ્વાપર યુગે ક્રોડ નવ તર્યાં,
જ્યાં પાણ્ડવે ગળાવી દેહરે;
તેણે સત્ય રાખ્યા આપણા,
હરિ શું [૧]છાના રાખ્યા [૨]ને હરે. ૧૨૧

સદ્ગોર કહેરે, કલિયુગે પીર સુદરદીન સાચા,
અને સાચા તે કરોડી બારરે;
સાચા સદ્ગોરને સેવીયા,
તેને તરતાં ન લાગી વારરે. ૧૨૨

સદ્ગોર કહેરે. અમે આવ્યા સ્વર્ગથી,
અને દેખંતા [૩]ભોવન સાતરે;
[૪]રંગ, [૫]ભોગ, [૬]પદ્ધી ત્યાં બહુ મલે,
પણ નહિ કોઇ અમ્મર જાતરે. ૧૨૩

---

૧ છાના=ગુપ્ત. ૨ નેહ=પ્રેમ. ૩ ભોવન=આકાશ, માલ, ખંડ, ભાગ. ૪ રંગ=રસ, છંદ, નાચ, મજા, રમુજ, આનંદ, રાગ, ૫ ભોગ=ભોગવિલાશ, ભોગવી શકાએ તેવું સુખ, સુખનાં સાધનોની પ્રાપ્તી, ઉપભોગ, સંભોગાદિનો આનંદ. ૬ પદ્ધી=પાયરી, મરતબો, દરજ્જો, માન, નીચી ઉંચી શ્રેણી સુચક શબ્દ, અધિકારની હદ દેખાડનાર શબ્દ, હોદ્દો, સ્થિતિ.

સદ્ગોર કહેરે, સોના[7] સુવર્ણ [8]પુતળી,
અને દિશે તે [9]ઝાકમ ઝોલ રે;
પિયુ પાયા જેણે પ્રેમ શું,
પામ્યા તે અમ્મર[10] મોહોલરે. ૧૨૪

સદ્ગોર કહેરે, [11]સદ્ગોર શહદેવ બોલીયા,
તમે સુણો[12] મુનિવર [13]વિરરે;
સદ્ગોર પૂરા જેણે સેવીયા,
તે સુફલ[14] પાયા [15]સધીર રે. ૧૨૫

સંપુર્ણ.

---

૭ સુવર્ણ=સોનું, સોનાનાં રંગ જેવી રૂપાળી. ૮ પુતલી=ઢીંગલી, પ્રતિમા, અનુકૃતિ, નકલ, સ્ત્રીના આકારના ઘાટ. ૯ ઝાકમ ઝોલ=તેજસ્વી, ચમકદાર, શોભાયમાન, રૂપાળું, મોહ ઉપજાવે તેવું. ૧૦ મોહોલ=હવેલીયો, મોટી મેડીયો. ૧૧ સદ્ગોર શહદેવ=સદ્+ગોર+શહ+દેવ. સદ=પવિત્ર, ગોર=ગુરૂ, પવિત્રજ્ઞાન કરનાર+ શહ=શાહ, મોટા બાદશાહ, ધણી, રાજા+દેવ= દૈવતવાળો, સુરલોક) પવિત્ર જ્ઞાનનો દાતા, બ્રહ્મરૂપ, દેવો પતી. આ પીર શ્રી સુદરદીનને મળેલી પદ્વીનો શબ્દ છે. પીર સુદરદીનનો ઇલ્કાબ. ૧૨ મુનિવર=(મુનિ+વર) રૂપિયોથી શ્રેષ્ઠ, મુનિયોથી પણ મોટા. ૧૩ વિર=ભાઇ. ૧૪ સુફલ=પવિત્ર ફલ, મોક્ષ. ૧૫ સધીર=ધીરજ-વાલા, શાન્તીવાલા, સતોગુણી.

પરચુરણ જ્ઞાન વિભાગ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીરઈમામશાહ બાવાનુ જ્ઞાન. ૧

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

ચેતો, ચેતો, મન ચંચલ કરી ચેતો !
અને જબ લગી તુજમાં છે સાંસ,
ભાવ હુવા પણ ભક્તિ ના હૂઇ!
જબ ઉઠી ને ચાલ્યા ઉદાસરે,
કુબુદ્ધિ તેં જ્ઞાનનો વિચાર સે ન લીધો ?

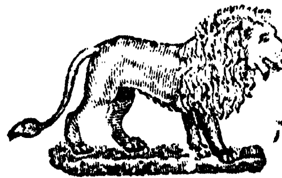
અંધે જનમ ગુમાયોરે, કુબુદ્ધિ તેં મૂર્ખે જન્મ હરાયોરે;
કુબુદ્ધિ તેં જ્ઞાનનો વિચારસે ન લીધો ? ટેક૦-૧

આરે સંસાર તમે હાટ, પાટ, બજાર કરી જાણો!
અને સૌ લોક તે વણજે આવ્યા;
વણજી શકાય તો તમે વણજોરે ભાઈ!
ઓરી શકાય તો ઓરોરે ભાઇ!
નહિ તો ફોગટ ફેરા થાશે. કુબુદ્ધિ–૨

નેણ થાકયા તારા વેણ જો થાકયા,
અને થાકી શુંદિર તારી કાયા;
જરણ ને મરણ બેઉ હુકમેથી થાકયા,
પણ એક ના થાકી કુડી માયા! કુબુદ્ધિ–૩

આરે સાહેબને તમે સાચા કરી સેવો,
અને જો હોય દૃઢ વિશ્વાસ;
ભણે ગુરૂ ઇમામશાહ તમે સાંભલો મુનિવરો,
એવું જાણીને પ્રભુ પાશા ઢાળો. કુબુદ્ધિ–૪

સંપૂર્ણ.

શ્રી સદ્ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૨

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા વાચા.

---

*જીરે મારા હંસાજી! કરડી કમાનો સાહેબજીની ખેંચો;
તો તિરથ ત્રવેણીમાં ચડનાજી. ૧

જીરે મારા હંસાજી! ઢાલ ધણીની ધીરજ કરી બાંધો;
તો સતની તલવારે લડનાજી. ૨

જીરે મારા હંસાજી! બુદ્ધની બંદુકો ને સુર્તાના દારૂ,
તો જ્ઞાન ગોલી બીચ ધરનાંજી. ૩

જીરે મારા હંસાજી! પ્રેમના પિયાલા ભરી ભરી.પીજે,
તો શબ્દ ભડાકેથી લડનાજી. ૪

---

* આ જ્ઞાન સહેજ સમાધિની વ્યવસ્થાનું છે.

જીરે મારા હંસાજી! ઉમૈયાતિ ધરતીમાં વિષયાનો વેલો,
એ વેલે કીધો વિસ્તારજી. ૫

જીરે મારા હંસાજી! એરે વેલે તો અમ્મરફળ લાગ્યા,
તેમાં કોઈ કડવા ને કોઈ મીઠાજી. ૬

જીરે મારા હંસાજી! તેડાવો તેડાવો ગુણવંતા માલીને;
જે દુંખ સહિત મૂલ કાઢેજી. ૭

જીરે મારા હંસાજી! આરે નગરમાં કુંવારી છે કન્યા;
તે શુંદરિ તો સબ રસ માણેજી, ૮

જીરે મારા હંસાજી! આરે નગરમાં ચોરાસી છે ચૌટા,
તેમાં કોઈ નર સુતા ને કોઇ નર જાગેજી. ૯

જીરે મારા હંસાજી! સબ લોક સૂતા સાહેબ મારો જાગે,
જીકર ફીકર વિનાં જીવડો ના પાકેજી. ૧૦

જીરે મારા હંસાજી! પારે તે ઉભા પાંચ પાખરિયો!
જે હુકમ હાકમનું ના માનેજી. ૧૧

જીરે મારા હંસાજી! એરે જ્ઞાન બોલ્યા ઇન્દ્ર ઈમામશાહ,
મારા મુનિવરને જમડાની ઝડપો ન લાગેજી. ૧૨

સંપુર્ણ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીરઈમામશાહ બાવાનું જ્ઞાન. ૩

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ ! પીર કબીરદીન શિર બંધ લાવ્યા,
ઇસલામ શાહો ની વારજી. ૧

કેજીરે ભાઇ ! શાહોજીએ શિરબંધ ગુરૂજીને આપી,
પીર હસનશાહ નામ ભણાવ્યાજી. ૨

કેજીરે ભાઈ ! ફલંતર વેલામાં મોહોરજ આપી.
અને ધરમના મેરમ હુવાજી. ૩

કેજીરે ભાઈ ! ઈંદ્ર ઇમામદીન પાટજ લાએ,
*જાંબુ દ્વીપમાં આવી બેઠાજી. ૪

* શ્રી. ગોર ને નરનું છેવટ સ્થળ. શ્રી. સદ્‌ગોર ઇમામશાહે સ્પષ્ટ દેખાડયું છે. છતાં તેઓનાજ વચનામૃત વાંચનારા કેટલાક અભાગી જીવડા ભીંતે ભટકાઇ, મોઢું ખટાણું કરી દઈ, ઇમાનીનો દાવો કરી, દુષ્ટતા કેવી પ્રગટ કરે છે ? તે જરા પાછું વાળી જોતા નથી ! કે, સત્ય શું છે ?

કેજીરે ભાઇ ! ફલંતર વેલામાં રચના કીધી,
[1] નર નુરશાહ હમૂ ઘર આયાજી. ૫

કેજીરે ભાઈ! હમ ઉપર શાહે મેહેરજ કીધી,
નર મહંમદશાહ નામ ભણાયાજી. ૬

કેજીરે ભાઈ! રચના તમારી રૂડેરી કહિયે,
અમરાપુરી તે દેખાડીજી. ૭

કેજીરે ભાઇ ! ભીતર પલંગે ત્યાં સેજ બીછાઈ,
ઉસ ઉપર હમ જઇ બેઠાજી. ૮

કેજીરે ભાઈ ! ઇન્દ્ર ઈમામદીને કહી સુણાયા,
હૈડે હરખ નાં માએજી. ૯

કેજીરે ભાઇ ! હરખ ઉભરી અનગણા હુવા,
ઋષિવર સાંભલો જ્ઞાનજી. ૧૦

સંપુર્ણ.

---

૧ નરનુરશાહ=નુરમહંમદશાહ (મહંમદ બીન ઇસ્લામશાહ કહે છે તેમને નુર શાહ વલીજી પણ કરે છે.)

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૪

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઇ ! પીર કબીરદીને સાકરદીની,
સો લઈ હમ મુખમાંહે મેલીજી. ૧

કે જીરે ભાઇ ! હુશારી ફેરા હમકું તસબી દીની,
હમ સો લઇ ગલે લગાઇજી. ૨

કે જીરે ભાઈ ! વેદ વચન ફીર હમકું દીયા,
કહે ત્રવેણી જાઈ ખેલોજી. ૩

કે જીરે ભાઈ ! કોલ લઇ હમ્ મકાનું ગયા,
ત્યાં શાહોનાં તેડાં આવ્યા જી. ૪

કે જીરે ભાઈ ! નુરમહંમદશાહ નામે ખત લખાણા,
તે ચંદન વીર લઈ આવ્યાજી. ૫

કે જીરે ભાઈ! હમૂ તો તબ ઉઠીને ચાલ્યા,
આવ્યા તે મુરિદું માંહીજી. ૬

કે જીરે ભાઈ! આવાનાં વચન હમે સર્વે પાલ્યા,
*મુરીદે કોઈએ નવ ગણ્યાજી. ૭

કે જીરે ભાઇ ! ત્યારે હમે પણ તેને મેલી દીધા,
પીર કબીર દીને કહ્યા સબ સાચજી. ૮

કે જીરે ભાઈ! પીર ઇમામદીન એમજ બોલ્યા.
ગુરૂજીએ એમ ફર્માવ્યાજી. ૯

કે જીરે ભાઈ! ત્યારે હમે ગુજરખંડ માંહે આવ્યા,
પછી ત્યાં કર્યો છે મુકામજી. ૧૦

કે જીરે ભાઇ ! ઇમામદીને સબ કહી સુણાયા,
ઋષિવર હોઓને હુંશિયારજી. ૧૧

સંપુર્ણ

*શ્રી પીર કબીર દીન સાહેબના ફર્માનો ન માનનારા સત્પંથી હોયજ નહિ. તેમ તેઓને સત્ય ધર્મ સૂજે પણ નહિ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૫

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! શાહાજીના ખતમાં એસાજ લિખીયા,
*ઇમામશાહ હમ્ તમ ઘર આવેજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! ગોર બ્રહ્માએ તમને વેદજ સોંપ્યા,
હવે રચના રચાવો રૂડેરીજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! ચંદન વીર તમને તેડવાને આવ્યા,
વહેલા વહેલા તમે આંહી આવોજી. ૩

કે જીરે ભાઈ! ત્યારે હમારા મનમાં ઉછરંગ આયા,
બાવાનાં બોલ સર્વે સાચજી. ૪

---

* આવા પવિત્ર દિવા જેવા દૃશ્યો પણ મમતાનાં પડળવાળાને ન સુજે.

કેજીરે ભાઇ ! અમે ત્યારે ઉતાવલા હુવા,
ત્યાં કેણે તે હમને ના જાણ્યાજી. ૫

કે જીરે ભાઈ! અમ ઉપર કેનું ભાર નવ રાખ્યું,
સઉ સઉનું આપજ જાણેજી. ૬

કે જીરે ભાઇ ! અમારે તો શાહ દરગે જાઉં,
અમે વેદ કર્યા પ્રકાશજી. ૭

કે જીરે ભાઈ! ગોર બ્રહ્માનું ભાર અમ ઉપરે રાખ્યું,
તે ચંદન વિર ખત લાવ્યાજી. ૮

કે જીરે ભાઈ! ચંદન વિર હમ ભેળા જો રેહવે,
અમે આવ્યા તે અમદાવાદજી. ૯

કે જીરે ભાઇ ! ખંડ ગુજરાત માંહે તખત રચાયા,
રચના રૂડી સાહેબે કીધીજી. ૧૦

કે જીરે ભાઈ! ભણે પીર ઇમામશાહ પોતે વરદાઇ,
બેઠા તે ગીરમથા ગામેજી. ૧૧

સંપુર્ણ

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૬

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! હમે વરસ પાંચનાં હતા,
ને રેહતા ઉંચ નગર માંહિજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! ત્રણ જોગી આવ્યા તૈયાં,
ઝોલી તે લાવીયા સાથજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! એકનું નામ કેશર કહિયે,
બીજો મધ્ય કેશર જાણજી. ૩

કે જીરે ભાઇ! ત્રીજો જોગી કેશાપુરી કહિયે,
તે આવ્યા ત્રણ ત્યાં સાથજી. ૪

કે જીરે ભાઇ! ત્રણ ગાડી ભરી દશોંદ લાવ્યા,
રૂપીઆ સાડાસાત લાખજી. ૫

કે જીરે ભાઈ! ઉપર ત્રણ રૂપીઆ કહિયે,
લાવ્યા પોતાની સાથજી. ૬

કે જીરે ભાઈ! જોગી તે તો કહેવાને લાગ્યા,
*ગુરૂજી તે હમને બતાવોજી. ૭

કે જીરે ભાઇ! ગુરૂ તેજે જોત પ્રકાશે,
દશોંદ લેવેજ સોહીજી. ૮

કે જીરે ભાઇ! સર્વે મલી વિચારજ કરે,
મોટું રૂપ કેમ લેવાએજી? ૯

કે જીરે ભાઈ! પીર શમ્સ તે તો વરદાઇ કહીયે,
આપણમાં નહિ તેવી કુત. ૧૦

કે જીરે ભાઇ! પીર ઇમામદીન એમજ કેવે,
સાહેબ છે સૌનો સરદારજી. ૧૧

સંપુર્ણ

---

*તાજદીન કાકા જીવતા હતા ને પીરની ગાદીએ બિરાજતા હતા! તો દશોંદ જોગીયોની કેમ ન લીધી? સત્પંથીયોજ સત્યને ખોળી સેવે છે. પ્રપંચીઓજ આડંબરે વળગી પડી પ્રપંચ પુજે છે.

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહ બાવાનું જ્ઞાન. ૭

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઇ! હમે ચાલીને આગળ આવ્યા,
બીજાનું ના લીધું નામજી. ૧

કે જીરે ભાઇ! પીરશમ્મસ દેવ પરકાશ્યા,
*અને કરિયાતે સહુના કામજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! ગંગા જુમના મુખમાં દેખાડી,
જાહેર જોત પ્રકાશીજી. ૩

કે જીરે ભાઈ! કેશવપુરી મુલતાનનો કહીયે,
નવે ગ્રહ દીઠા તેણે હાથજી. ૪

કે જીરે ભાઈ! ઈમામદીને અંતર ખોલ્યા,
[1]ત્યાં કેવળાશી તે તો કહેવાયાજી. ૫

---

*શ્રી પીર કબીર દીન પછી જે ખરા વારસ હતા તે પ્રગટ થયા, જૂઠને સંતાવું પડયું છે. હયાત નથી તેની વાત તો નવિનજ છે.

૧ કેવળાશી=કૈલાશી.

કે જીરે ભાઈ! ગુરૂનાં જોગ પંથ દેખાડયા,
તે તો આવીને લાગ્યા છે પાએજી. ૬
કે જીરે ભાઈ! હમને રૂપીયા સર્વે સોંપી,
રજાતે જોગીયોએ લીધીજી. ૭
કે જીરે ભાઈ! સર્વે ભાઇયોએ તે વેહેંચી લીધા,
હમે તો શાહ દરગાએ ચાલ્યાજી. ૮
કે જીરે ભાઈ! અમને અમરાપુરી જોવાની આશા,
ત્યારેબાર વરસનાં આપેજી. ૯
કે જીરે ભાઈ! માગશર તારીખ ચતુરદશી કહીયે,
ત્યારે પોહોંતા અમરાપુરી માંહેજી. ૧૦
કે જીરે ભાઈ! વરસ ત્રણ ત્યાં તો રહ્યા,
આવી તે નુર શાહની પાસ. ૧૧
કે જીરે ભાઈ! વરસ પંદરની ઉમ્મર હુઈ,
તે વરજા શાહેરમાં વાસજી. ૧૨
કે જીરે ભાઈ! નુર નારાયણે વાચા દીધી,
જાવો ખેલો તે તમે જુગતેજી. ૧૩
કે જીરે ભાઈ! પીર ઈમામ દીન કહે કઈલાશી,
ઋષિવરો સાંભળો જ્ઞાનજી. ૧૪

સંપુર્ણ.

——०——

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૮

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઇ ! બાપ દાદાની જમાતમાં આવ્યા,
તે સુદર દીન કબીર દીન વખાણોજી. ૧

કે જીરે ભાઈ ! હમને કોણે આનનાં દીધું,
ત્યારે ઉઠીને અલગા રહ્યાજી. ૨

કે જીરે ભાઈ ! એક માણસે હમને રોટી આપી,
હમે જણ બે ત્યાં આરોગ્યાજી. ૩

કે જીરે ભાઈ ! હમને ઓાલખાણ એ જીવની આવી.
ત્યાં આશિષ હમે આલીજી. ૪

કે જીરે ભાઈ ! પીર ઇમામદીન કહે અમઘર આવો.
અમરાપુરી મોઝારજી. ૫

કે જીરે ભાઈ! વખાર ઉપર હમને આણી આલી,
રોટી ખાઈ પાણી પીધાજી. ૬

કે જીરે ભાઈ ! હમારા બાવા પાસે વાશો તમારો,
પીર કબીર દીન હાથે ઝાલેજી. ૭

કે જીરે ભાઈ ! પ્રેમજી ખોજો તેનું નામજ જાણો,
લાકડીયા ગામમાં રહેતોજી. ૮

કે જીરે ભાઈ! અસાપુરી પીર કબીર દીનને હાથે,
હમારા બાવા સોહી જાણોજી. ૯

કે જીરે ભાઈ ! હમસે અલગા રહી કેણી કોરે જાશો ?
* અમરાપુરી કેમ પામોજી ? ૧૦

કે જીરે ભાઈ! અમરાપુરીમાં સર્વે અમારા બેઠા,
સર્વે દરવાજે તેની ચોકીજી. ૧૧

કે જીરે ભાઈ ! કેણી કોરે પીર કબીર દીન લાવે ?
જ્યાંથી અમરા પુરીએ આવો ! ૧૨

કે જીરે ભાઈ ! મારગ હમને કોઈ નાં સૂજે,
જ્યાં થકી તમને તેડી લાવેજી. ૧૩

કે જીરે ભાઈ ! ગુર નર જેણે નાં ઓળખ્યા !
જાસે તે જમને દરબારે. ૧૪

કે જીરે ભાઈ! ગોરહશન કબીર દીને હમકું વરદીયા,
* બ્રહ્મઅવતાર જબ પુરણ હુવાજી. ૧૫
કે જીરે ભાઈ! ગુરૂ બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, માહેશ્વર કહીયે,
સર્વ દેવ હમ સંઘાતીજી. ૧૬
કે જીરે ભાઇ! હમે આવીને ઈંયા તખત રચાયા,
તે[1] શ્રી નુર શાહા ને નામેજી. ૧૭
કે જીરે ભાઈ! ભણે પીર ઈમામશાહ હમ ઘર આયા,
સો નર અલી મહંમદશાહ વખાણોજી. ૧૮
સંપૂર્ણ.

* સત્યને માનવું! જેને સત્ય ભાવનાઓ હોય છે તેનેજ વ્હાલું લાગે છે. મૂર્ખાને જૂઠ ગમે છે. મોઐ પીર કબીરદીનનાં શિષ્ય કહેવરાવી, તેની આજ્ઞાઓને પગે ખૂંદે છે.

૧ મહંમદ બીન ઇસ્લામ શાહ કહે છે તે.

શ્રી સદ્દ્ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૯

શ્રી સદગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! ત્યાંથી ચંદન વિરજ લીધા,
તેનું નામ છે હાજર બેગજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! માતા ઉનુંકી મરિયમ કહીયે,
પિતા તે મીરખાન જાણોજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! [1]નર નુરશાહના વારામાં આવ્યા,
હમને વર દીધા તો એણેજી. ૩

કે જીરે ભાઈ! હમે તમારે મકાને આવ્યા,
અને ખંડ ગુજરાતની માંહીજી. ૪

કે જીરે ભાઈ! વરસ સોળના હમે આવ્યા,
જાંબુ દ્વીપ મોઝારજી. ૫

---

૧ મહમદ બીન ઇસ્લામ શાહ કહે છે તે.

કે જીરે ભાઈ! ચન્દન વિરને વરસ ચોરાસી,
આવ્યા ગીરમતે ગામેજી. ૬
કે જીરે ભાઈ! સંગ એક ગોમતી કાંઠે જાએ,
અઢાર હજાર જીવ સાથેજી. ૭
કે જીરે ભાઈ! હમે [1]નુરશાહને સંભાર્યા,
દ્વારકાં તો ત્યાં દેખાડીજી. ૮
કે જીરે ભાઇ! કૃષ્ણ છોગાળો રમી રહ્યો,
ગોમતીમાં તે સર્વે નાહેજી. ૯
કે જીરે ભાઇ! સંગે સર્વે ઈમાન આણ્યું,
કૃષ્ણજી જોયા આપો આપજી. ૧૦
કે જીરે ભાઇ! સંઘવીને ત્યાં મુખી થાપ્યો,
જમાત સર્વ ઘેર જાએજી. ૧૧
કે જીરે ભાઈ! ઇમામ પુરીનો મંડપ બાંધ્યો,
તખત તે શાહજીને કાજજી. ૧૨
કે જીરે ભાઇ! ભણે પીર ઈમામશાહ એમ કહેવે,
સેષ્ટ ગુરૂએ રચનાં કીધીજી. ૧૩

સંપુર્ણ

---

૧ નુરશાહને સંભાર્યા=મહંમદ બીન ઈસ્લામ શાહે નર જામો શ્રી. ઇમામશાહ બાવાને સોંપ્યો હતો તે કહે છે.

શ્રી સદ્‌ગોર પીરઈમામશાહ બાવાનું જ્ઞાન. ૧૦

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! હમારા બાવાએ હસીને કહ્યા,
મૃત લોકે મોહોલ બનાવોજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! ત્યાંથી હમે શાહ દરગે ગયા.
શાહ ઘણું રાજી હુવાજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! રાજીપો રાખી હમને રજા આપી.
*હમ તમ પાસે સહી આવેજી. ૩

કે જીરે ભાઈ! કોલ લઈને અમે ત્યાંથી ચાલ્યા,
આવ્યા તે શેહેર દિલ્લી માંહેજી. ૪

કે જીરે ભાઈ! કાજી મુલ્લા ત્યાં બહુજ આવે,
અમ શું કરે તે તો ચોરાજી. ૬

* નર નીકળા આપવાનો ફર્માન.

કે જીરે ભાઈ! નિમાઝ ન પડે ને મસીતે બેઠા !
બહીલોલ શાહ ત્યાં આયાજી. ૭
કે જીરે ભાઈ! શાહે હમકું બુલાકર કહ્યા,
સાહેબ નિમાઝ કયું ન પડોજી ? ૮
કે જીરે ભાઇ ! ત્યારે હમે તો એવી રીતે બોલ્યા,
હમ મુશાફર મસીતે બેઠાજી. ૯
કે જીરે ભાઈ! શાહ કહે જમાતકું નિમાજ પઢાવો,
તમ્ હો સૈયદ સાદાતજી. ૧૦
કે જીરે ભાઈ! નિમાજ પઢે ને શિજદા જો દેવે,
તેમ મુનારા પઢે નિમાજજી. ૧૧
કે જીરે ભાઈ! બાદ શાહકું તબ ખંતજ લાગી,
પીર સાહેબ પઢો નિમાજજી, ૧૨
કે જીરે ભાઈ! નિમાજ પઢીંગે હમ તુમારે સાથે,
દો અક્ષર આલમ શું લિખલેણાજી. ૧૩
કે જીરે ભાઈ! અક્ષર લખાવી ગુરૂએ નિમાજ ગુજારી,
કોટ મુનારે શિજદા કીયાજી. ૧૪
કે જીરે ભાઈ! ભણે પીર ઈમામશાહ હમે નિમાજ પઢીયા,
તે શેહરમાં પડીરે પૂકારજી. ૧૫

સંપુર્ણ.

શ્રી સદ્ગોર પીરઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૧૧

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઇ ! કાજી મુલ્લાં સરવે એકઠા હુઆ,
પીર સાહેબ પઢો નિમાજજી. ૧

કે જીરે ભાઇ ! નિમાજ પઢણે કા વખતજ હુવા,
નિમાજ નૈયત ગુજારીજી. ૨

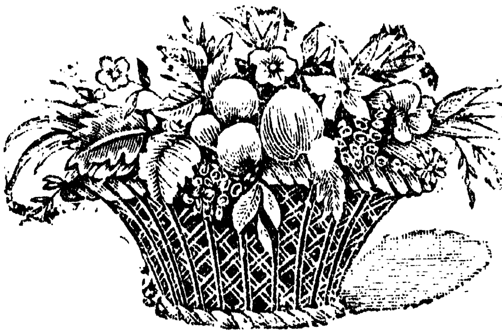
કે જીરે ભાઈ! મસ્જીદ મુનારા સિજદે મે આયે,
સો નિમાજ સું ફારિગ હુવાજી. ૩

કે જીરે ભાઇ ! પીર સાહેબે હુકમજ કરીયા,
ત્યારે મસ્જીદ મુનારા રૂકુ એ આયાજી. ૪

કે જીરે ભાઈ! સર્વે લોક ત્યાં જોઈ રહ્યા,
ઉઠણે વખત ગુરૂજી બોલ્યાજી. ૫

કે જીરે ભાઈ! બાદશાહકું પીર યું કર કહ્યા,
શ્રીનકું ઉઠાણે નાં દેણાજી. ૬
કે જીરે ભાઇ ! કાજી મુલ્લાંકુ પીરે યુંકહ્યા,
નિમાજ એસી તરેહ કરણાજી. ૭
કે જીરે ભાઇ ! હમદો ફુલ રિકાતજ પડીયા,
દો રિકાતું મે હે બરકતજી. ૮
કે જીરે ભાઇ ! તબ પીર સાહેબ કું સલામ કરીયા,
સર્વ ખાદિમ પીરકા હુવાજી. ૯
કે જીરે ભાઈ ! ભાંગે પીર ઈમામશાહ નિશાન રાખ્યા,
એક મુનારા બાંકા રહ્યાજી. ૧૦

સંપુર્ણ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૧૨

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ ! ત્યાં થકી હમે આપે સીધાર્યા.
આવ્યા કાશી ખંડ માંહેજી. १

કે જીરે ભાઈ ! વેદ વિધિ બીના જપ જપાવે.
ત્યાં કાશી વણારસી કે નાથજી. २

કે જીરે ભાઈ ! ત્યાંના લોક તે બહુ સરગી કહેવે.
નાથનાં કરે બહુ વખાણજી. ३

કે જીરે ભાઈ ! પૂર્વ દિશાએ સઉ નમસ્કાર કરે.
મુખે વેદ ભણે પરકાશજી. ४

કે જીરે ભાઈ ! ગાયંત્રી ગીતા ષટ કર્મજ સાધે,
સ્નાન સંધ્યા કરે સારજી. ५

કે જીરે ભાઈ! અમે જઈ ત્યાં ડેરામાં બેઠા,
અમશું કરીયું તે ઘણી વાતુંજી. ૬
કે જીરે ભાઇ ! હમે તો ઉનકું શાસ્ત્ર સમજાયા,
કેશવપુરી મુલ્તાની આયાજી. ૭
કે જીરે ભાઈ! હમે તો ઉનકું ભેદ સમજાયા,
પશ્ચિમ દિશે અલી અવતરીયાજી. ૮
કે જીરે ભાઈ ! હમે તે જાપ તેને ભણાયા,
શ્રી નિષ્કલંકી રૂપે નારાયણજી. ૯
કે જીરે ભાઈ! મુખી નામોરી નામ તંબોલી,
નદી કાંઠે તેનાં ઘર ઠામજી. ૧૦
કે જીરે ભાઈ! કેશવ પુરજે મુલ્તાનમાં આવ્યા,
જોગી જમાત જપે એ નામજી. ૧૧
કે જીરે ભાઈ! તે જોગીએ હમને ત્યાં ઓળખ્યા,
ત્યાં સત્પંથ ધર્મ રચાયાજી. ૧૨
કે જીરે ભાઈ! ધર્મ મારગનો મર્મ બતાયો,
સુધા ઋષિવર ત્યાં વીરજી. ૧૩
કે જીરે ભાઈ! ભણે પીર ઈમામશાહ તમે સાચું જાણો,
ગુરૂ બ્રહ્માએ વેદ બતાયાજી. ૧૪

સંપુર્ણ.

શ્રી સદ્દગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૧૩

શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! દક્ષિણ દેશ માંહેજ રમવાને ચાલ્યા,
તે સોનગઢ માંહેજ આવ્યાજી. ૧

કે જીરે ભાઇ! સોનગઢ માંહે અમે જઇને બેઠા,
રચનાં તે રૂડી રચાવીજી. ૨

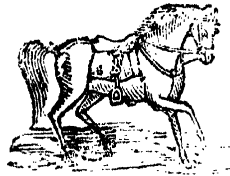
કે જીરે ભાઇ! સેવક ત્યાં અહીં ઘણા આવ્યા,
આવ્યા લાહોરા ગામ માંહેજી. ૩

કે જીરે ભાઈ! ત્યાં વમરસ ભક્ત સુરભાણ જાણો,
તે કરે છે ગુરૂનાં જ્ઞાનજી. ૪

કે જીરે ભાઇ! પીર શમ્મસે ત્યાં રચનાં કીધી,
ત્યાં હમો આપે ચાલી આવ્યા. ૫

કે જીરે ભાઈ! વિમરસ સુરભાણ તીયાં બેઠા,
શાહ શમ્મસનાં કરે છે વખાણજી. ૬
કે જીરે ભાઈ! લોક રૈયત ત્યાં બ્રાહ્મણ જોગી,
સર્વ સત્યવંતા રૂડા દીશેજી. ૭
કે જીરે ભાઈ! તેણે હમસું બહુ આદર કરીયા,
ત્યાં રહ્યા અમે ષટ માસજી. ૮
કે જીરે ભાઇ! ત્યાંના લોક તે બહુજ મલિયા,
મુખી શ્રીસંગજી શેઠજી. ૯
કે જીરે ભાઈ! ભણે પીર ઇમામશાહ ધરમે ધાઓ,
સત્યવંતી લોક સર્વ આવેજી. ૧૦

સંપુર્ણ

શ્રી સદ્દગોર પીર ઈમામશાહ બાવાનું જ્ઞાન. ૧૪

શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! ત્યાં થકી હમે આપ ચાલ્યા,
આવ્યા તે માલવાની માંહેજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! માલવા મધે છે ઉજ્જણ ગામ,
ત્યાં આવીને અમે બેઠાજી. ૨

કે જીરે ભાઇ! પુરે જેસંગમાંહે અમે આવ્યા,
સત્પંથ સમજ્યાવ્યા સારજી. ૩

કે જીરે ભાઇ! જમાત ત્યાં આગે હુતી,
તે છે છીપા ધોબી જાતજી. ૪

કે જીરે ભાઇ! તેમાં હે મુખી વજીર છીપો;
તૈયાં ધરમ વધાર્યાજી. ૫

કે જીરે ભાઇ ! ત્યાં હિંદુ મુસલમાન ઓહોતજ આવે,
ત્યાં હમે તે થાનક થાપ્યાજી. ૬

કે જીરે ભાઇ ! નગર સારા ત્યાં ઉજ્જણ કહીયે,
તેમાં સત્ય ધરમ રચાયાજી. ૭

કે જીરે ભાઈ! સત્પંથ તે ઉત્તમે પાલ્યા,
ગુરૂજ્ઞાન જેને છે વ્હાલાજી. ૮

કે જીરે ભાઈ! ગુરૂનાં જ્ઞાને જે મુનિવર રાતા.
તેનાં સીધા તે સર્વે કાજ. ૯

કે જીરે ભાઈ! સત્ય સંતોષી દશોંદી દિદારી,
ઈમાની ઉતરશે પારજી. ૧૦

કે જીરે ભાઈ! રૂડી રચનાં ધરમકી કીધી,
ધર્મ જ્ઞાને વખાણજી. ૧૧

કે જીરે ભાઈ! ગોર ઈમામશાહ અમીરસ બોલ્યા,
મુનિવર સમજો સત્ય વાણજી. ૧૨

સંપુર્ણ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન ૧૫

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીકે ભાઇ ! ત્યાંથી હમે ગુજરાતમાં આવ્યા,
ત્યાં ધર્મ ધ્યાન બહુ હુવાજી. ૧

કે જીરે ભાઈ ! ત્યાં તો ધર્મની રચના જો કીધી,
અમરાપુરીનાં રચીયા વાશજી. ૨

કે જીરે ભાઈ ! કાનમ દેશના સેવક આવ્યા,
ચિલોતર દેશનાં સંગ આવ્યાજી. ૩

કે જીરે ભાઈ ! કચ્છ દેશનાં કુણબી આવ્યા,
તે આવી બેઠા હમારે પાસજી. ૪

કે જીરે ભાઈ ! એ રૂડી રચનાં અતીજ કહીયે,
જે દેશ દેશનાં ધર્મિ આયાજી. ૫

કે જીરે ભાઈ! ઉત્તર પશ્ચિમનાં આવીને મળિયા,
દેવ ઋષિવર સર્વે આયાજી. ૬

કે જીરે ભાઈ! કચ્છનાં કુણબી હમને તેડી સધાવ્યા,
સર્વે હમ સાથે આવ્યાજી. ૭

કે જીરે ભાઈ! હમે ફરતા ફરતા આવીને બેઠા,
તે બેઠા તે રામવાડા માંહેંજી. ૮

કે જીરે ભાઈ! હમે રામવાડા માંહેં જઇને બેઠા,
ત્યાં મુનિવર સર્વે આવ્યાજી. ૯

કે જીરે ભાઈ! કચ્છનાં કણબીનાં ગામ છે ઘણા,
ત્યાં રચના રૂડેરી રચાઇજી. ૧૦

કે જીરે ભાઈ! એસો જ્ઞાન પીર ઈમામશાહ બોલ્યા,
હમે કચ્છમાં કર્યા મેલાણજી. ૧૧

સંપુર્ણ

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહ બાવાનું જ્ઞાન. ૧૬

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! ત્યાંરે બેશીને હમે એમજ કહ્યા,
રામ વાડેથી આથ્રા નહિ જાવુંજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! રામ વાડેથી આથમણા નહી જાવું,
આપણા ધરમીને કરીયો વારોજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! પીરાણાથી ચારે દિશે જાવો,
રામ વાડેથી આથમણા ધર્મિ નાંહીજી. ૩

કે જીરે ભાઇ ! એવી રીતે સર્વ ધર્મિને કહ્યા,
તે સાંભળો ઋષિવર વિરજી. ૪

કે જીરે ભાઇ ! ઋષિવર તેજે ગોર નરને આરાધે,
દુનિયાશું ન રાખે વ્હેવારજી. ૫

કે જીરે ભાઈ! ધર્મિશું ધર્મ વ્હેવાર કીજે,
જુઠાને દીજે ટાળોજી. ૬

કે જીરે ભાઈ! સંસાર સ્વપ્નું સત્યવંતા જાણે,
અધર્મિને છે ઉચ્છરંગજી. ૭

કે જીરે ભાઇ ! અધર્મિ તે જે ઉણિયાચારી,
જે ક્રીયા કૃતવ્ય નવ જાણેજી. ૮

કે જીરે ભાઇ ! ક્રીયા હીણાનાં કાજ નવ સરે,
મુનિવર નો મેલો તેને નાંહીજી. ૯

કે જીરે ભાઈ! ગુરૂનાં વચન ન માને જે આપે,
ને સ્વાર્થે જીવડો રાચેજી. ૧૦

કે જીરે ભાઇ ! આપણા કર્યા કછુ કામ ન આવે ?
સાહેબજી શું નેહ કરનાંજી. ૧૧

કે જીરે ભાઈ! આપણો સાહેબ આશાજ પૂરે,
પીર બોલ્યા ઈમામ શાહ સારજી. ૧૨

સંપૂર્ણ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીરઈમામશાહ બાવાનું જ્ઞાન ૧૭

(આ જ્ઞાન અમદાવાદ આવ્યા પછીનું છે.)

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! કાજી મુલ્લાં શાહ શું વાતજ કરીયા,
પીર સાહેબ કું મેહમાની દેનાજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! બાદશાહશું મલીને પરિયાણજ કીયા,
બીલાડી લઈ વધાર્યાજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! સર્વ લોક ત્યાં હાજર હુતા,
હમ આગલ ખાણા ધરીયાજી. ૩

કે જીરે ભાઈ! તબ હમે એણી પેરે કહ્યા,
ઉઠ બીલાડી ચલી જાઓજી. ૪

કે જીરે ભાઈ! હમ આગલ બાદશાહ ખાણા લે આયા,
હમારા ગુના કરો માફજી. ૫
કે જીરે ભાઈ! હમે કહ્યા યે ખાણા નહિ ખાવેં,
તબ બાદશાહ દિલગીર હુવાજી. ૬
કે જીરે ભાઈ! શાહકે ખાણેમેં પીરે હાથજ ધરીયા,
તબ રક્ત પીપ સબ હુવાજી. ૭
કે જીરે ભાઈ! એસા ખાણા હમ કબી ન ખાવેં,
તબ મહંમદ બેગડા પાએ પડીયાજી. ૮
કે જીરે ભાઈ! મહંમદ બેગડા કહે કઝુ કબુલો,
બેટી હમારી તમકું દીજેજી. ૯
કે જીરે ભાઇ ! મીરાં મહંમદ શાહ હમારા બેટા આવે,
સો ઉનકુ તમારે બેટી દેણાજી. ૧૦
કે જીરે ભાઈ! બાદશાહ ને હમ તબ રાજી હુવા,
મહંમદ બેગડે બેટી પરણાવીજી. ૧૧
કે જીરે ભાઇ ! ભણે પીર ઈમામ શાહ એવીજ વાણી,
મીરાં મહંમદ શાહકું પરણાયાજી. ૧૨

સંપુર્ણ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન. ૧૮

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! અમરફલ છે ગુરૂજીને હાથે,
ગોર બ્રહ્માજીનો છે અવતારજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! [1]કલપ જુગે નર ગોરની પાસે,
તે એક નુર કરી તમે જાણોજી. ૨

કે જીરે ભાઇ ! નુરે નુર સર્વ આલજ ચાલી,
એ ગુરૂજીનું રૂપ પીછાણોજી. ૩

કે જીરે ભાઇ ! વેદ ઈલમ માંહે ગુરૂજીની સાંખ,
તેને દોએ કરી મત જાણોજી. ૪

૧ શ્રીનરનાથ શાહોજી જ્યારે ગુપ્ત રહેવાનાં હોય, ત્યારે નરની કળા ગોર બ્રહ્માજનાં પાત્રમાં રહે છે, તેની સનાતન પવિત્ર પ્રથાને પણ નહિ જાણનારા પોતાને શું જોઇ ! સત્પંથી કહેવરાવતા હશે. ?

કે જીરે ભાઈ! [૧]કલિયુગ માંહે ગોરે રૂપ છુપાયા,
રખે ગાફલ ભુલી જાઓજી. ૫

કે જીરે ભાઇ ! પશ્ચિમ દિશે જે પીયાણા કરીયા,
જે નકલંકી નારાયણજી. ૬

કે જીરે ભાઈ! અલી રૂપે અવતારજ કીયા,
નબી મહંમદ ગોર આયાજી. ૭

કે જીરે ભાઇ ! નબી મહંમદ ગોર બ્રહ્મા જાણો,
તે સદ્ ગોર નુર નિર્વાણજી. ૮

કે જીરે ભાઈ! નુરે નુર સરજી આયા,
તે અવતારે અવતારજી. ૯

કે જીરે ભાઇ ! શ્રી ઇસ્લામ શાહે અવતાર ધરીયા,
પીર સદર દીન વર પાયાજી. ૧૦

કે જીરે ભાઈ! બાર કરોડનાં ભરણ ભરાયા,
પીર કબીર દીન ભલેં આયાજી. ૧૧

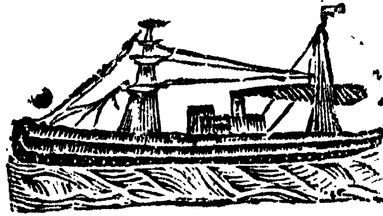
કે જીરે ભાઈ! અનન્ત કરોડનાં વરજે પાયા,
ગુરૂ હશન શાહ વરદાઇજી. ૧૨

---

૧ શ્રીગોર નરના ગુપ્ત રહેવાના સંકેતથી અધુરિયા ! ધર્મને વગર સમજે વિમુખ થતા જાય છે.

કે જીરે ભાઈ! તેની આલ ગુર ઈમામ શાહ જાણો,
તે ધર નર મહંમદ શાહ [1]વખાણોજી. ૧૩
કે જીરે ભાઇ ! તે [2]નર મહંમદશાહ નર અવતાર જાણો,
તે હિમ પુરી નગરી મોઝારજી. ૧૪
કે જીરે ભાઈ! ભણે પીર ઈમામ શાહ હાજર હુવા,
ગોર નર પ્રત્યક્ષ પાયાજી. ૧૫

સંપુર્ણ.

૧ શ્રી શાહોજી નર અવતારે પોતે પીરાણે પધારેલ! તે પવિત્ર દશ્યને ન જોવા માટેજ અધુરિયાઓ ઠીકરાનાં ચસ્માં પહેરી બીજાને પહેરાવવા મથન કરી મકલાય છે.

૨ શ્રી શાહોજી આજ નરઅલી મહંમદ શાહ પોતે નર, ને શ્રીગોર બ્રહ્માપીર ઇમામશાહ ગોર, એ બન્ને પીરાણે ભેગા મલ્યા છે. તે પવિત્ર ફર્માનની પણ મૂર્ખાઓ અવગણના કરી સતપંથી બનવા મથે છે.

શ્રી સદ્‌ગોર પીરઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન.૧૯

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઈ! આજ કલિયુગમાં હરિયે સ્થાનક રચીયા,
હિમપુરી નગરી મોઝારજી. ૧

કે જીરે ભાઈ! પશ્ચિમ દિશે કેકપુરી નગરી,
જે નકલંકી નામે ભણીયાજી. ૨

કે જીરે ભાઈ! અથર્વ વેદ ગોર બ્રહ્માજી ભણે,
તે નબી મહંમદ ગુરૂ જાણોજી. ૩

કે જીરે ભાઈ! અસ્માન થકી ગોર બ્રહ્માજી આવ્યા,
સત્ય ગોર નુર નિર્વાણજી. ૪

કે જીરે ભાઈ! કલંતર વેલામાં ગુર હસન કબીર દીન,
ઈસ્લામ શાહ ઘર આયાજી. ૭

કે જીરે ભાઈ! પ્રગટ વેલામાં [1]નુર શાહ આવ્યા,
ઈન્દ્ર ઈમામ શાહ વર પાયાજી. ૮

કે જીરે ભાઇ ! સિદ્ધપુર દ્વારકા નગરી કહીયે,
હરિયે કરીયા મેલાણજી. ૯

કે જીરે ભાઈ ! ઈંદ્ર ઈમામ દીન ગુરૂ બ્રહ્મા કહિયે,
[2]આખરિત વેલામાં આવ્યાજી. ૧૦

કે જીરે ભાઈ! ગામ ગીરમથા પીરાણા કહીયે,
ત્યાં ગુરૂજીએ કીયા પીયાણજી. ૧૧

કે જીરે ભાઇ ! ઈંદ્ર ઈમામ દીન પોતે કહે વરદાઇ,
[3]હમૂ ઘર અલી રૂપે હરિ આવ્યાજી. ૧૨

સંપુર્ણ.

---

૧ મહંમદ બીન ઇસ્લામશાહ કહે છે તે.

૨ છેલ્લી વેળાનાં ગોર શ્રી ઇમામશાહ બાવા છે.

૩ શ્રી શાહોજીનું શ્રી પીર ઇમામશાહને ઘેર અવતરવું! ને શ્રી સદ્દગોર બ્રહ્મા પોતે પીર ઈમામશાહ છે, છતાં તે સત્ય વાતનેં ન માનનારાઓને ચંડાળ, દુષ્ટ, અધર્મિં વિના બીજું શું કહી શકાયે?

શ્રી સદ્‌ગોર પીર ઈમામશાહબાવાનું જ્ઞાન ૨૦

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

કે જીરે ભાઇ ! નર નુર શાહા જ્યારે તખતે બેશે,
સુવર્ણે રોજો ત્યારે થાશેજી. ૧

કે જીરે ભાઇ ! આદે અંતનાં દેવ એકઠા થાશે,
તે સાહેબને દર બારજી. ૨

કે જીરે ભાઈ ! અનંત કરોડીનું ત્યાં ભરણ ભરાશે,
તે શાહોજી ને દરબારજી. ૩

કે જીરે ભાઈ ! પ્રેમજી ત્યાં પાટે બેસશે,
ગુરૂ બ્રહ્માજી વાંચે વેદજી. ૪

કે જીરે ભાઇ ! કહે પીર ઈમામેશાહ હમ ઘર આયા,
[1]સો કાયમ કરશે રાજજી. ૫

---

૧ શ્રી ઇમામશાહ બાવાને ઘેર આવેલાજ કાયમ રાજા નરમહંમદશાહ (નિષ્કલંકી, ઇમામ મેંહેદી) રાજ કરશે, છેવટનો ન્યાય એ કરશે. કેવી પવિત્ર આજ્ઞા ? પ્રપંચીયો કેવા ઉંધા રસ્તા ગોઠવે છે. ?

કે જીરે ભાઈ! અહીં સાચા હસે તે આવીને મલશે,
જૂઠા તે જાશે દૂરજી. ૬

કે જીરે ભાઇ! ઉણિયા ચારીને ઉભા મેલે,
ફળશે તે કરણી સારજી. ૭

કે જીરે ભાઈ! સાચા ને સ્વામીરાજા પતિજે,
જૂઠા સામું તે નાં જોવાએજી. ૮

કે જીરે ભાઇ! ગુરૂનાં વચન જે ચિંત્ત નાં લાવ્યા,
તે જાશે દોજક ને દરબારેજી. ૯

કે જીરે ભાઈ! દોજકમાંહે સાંપ વિંછીજ ભરીયા,
અગનની ઝાલ ત્યાં આવેજી. ૧૦

કે જીરે ભાઇ! એ અગ્નિને ઝાલે ન રેહવાએ,
એકલ પડીયા ત્યાં રોવેજી. ૧૧

કે જીરે ભાઈ! મળો ઋષિવરો કરો વધાઈ,
વિરાભાઈ જ્ઞાન વિચારોજી. ૧૨

કે જીરે ભાઇ! જ્ઞાન વિચારી વાયકે ચાલો,
શાહોજી ના મેળામાં આવોજી. ૧૩

કે જીરે ભાઇ! ભણે પીર ઈમામશાહ સાચજ ચાલો,
ગુરૂના વચનને વિચારોજી. ૧૪

સંપુર્ણ

શ્રી સદ્‌ગોર પીર સુદરદીન સાહેબનું જ્ઞાન. ૨૧

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

એજી ! પશ્ચિમથી શાહના દલ આવશે,
અને જંબુ દ્વીપ મોઝારીયાંજી. ૧

એજી ! વરજા તે શેહેરમાં અવતર્યા,
મારા ઋષિવરનાં દાતારિયાંજી. ૨

એજી ! ઉચે ચઢું રે ઉચે ચઢું,
જોઉ મારા સદ્‌ગુરૂની વાટડીઆંજી. ૩

એજી ! કોણ આવ્યા ને કોણ આવશે ?
અને કોણ તે આવણ હારીયાંજી ? ૪

એજી ! પીર સુદરદીન આવીયા પીર કબીરદીન આવશે,

* પીર ઈમામદીન આવણ હારીયાંજી. ૫

એજી ! કોણે ઘોડે કોણ હાથીએ ?
અને કોણ તે તુરિંગ તો ખારિયાંજી ? ૬

એજી ! પીર સુદરદીન ઘોડે પીર કબીરદીન હાથીએ,
પીર ઇમામદીન તુરિંગ તોખારીયાંજી. ૭

એજી ! મારા સ્વામીરાજા બેઠા પાલખીએ,
ઉપર ચોદિશ ચમર ઢોરાઇયાંજી. ૮

એજી ! ડુંગર તે ઉપર દેખો એક દેરડી.
ત્યાં વશે કનક સોનારિયાંજી. ૯

એજી ! સોની ઘડે શાહની મુંદ્રીકા,
માતાજીનો નવલખ હારિયાંજી. ૧૦

એજી ! પીર સુદરદીન જ્ઞાન બોલીયા,
મુનિવર ભાઈ રહેજો હુશિયારીયાંજી ! ૧૧

સંપુર્ણ.

---

* શ્રી પીર સુદરદિન સાહેબ પીરની પરંપરા બતાવતા, શ્રી પીર ઈમામશાહને ભવિષ્યનાં પીર તરીકે ઓલખાવે છે. "શાબાશ છે ! એ પીરને માનનારા ભકતોને કે, પીરશ્રીનાં હુકમને એક ગાંડાના લવારા સમ ગણીકાઢી, ફર્માવેલ શ્રી પીર ઇમામશાહને પડતા મૂકી, તૂત ઉભું કર્યું ! એટલે પીર તાજદીન ને મરી ગયે (૫૦) વરસ થઇ ગયા છતાં, પીર કબીરદીન પછી તેમનીજ જગ્યાએ તાજદીન ને હાજર પીર ગણી લઈ સતપંથ તજી કુપંથી બન્યા ! ! !

શ્રી સદ્ગોર આલ ઈમામ સદ્ગોરનું જ્ઞાન. ૨૨

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા વાચા.

જીવતું શું આવ્યો સંસારમાં?
ઓળખ્યા નહિરે મૂરાર. ૧
ન્યણે નિહાળ્યા નહિ શ્રીહરિ,
ભૂલ્યો અંધોરે ગમાર. ૨
પ્રત્યક્ષ બેઠાને ઓળખ્યા નહિ,
પ્રગટ નકલંકી અવતાર. ૩
જાહેર શેસ્ત્ર દ્વીપે હરજી અવતર્યા,
આખર દશમો અવતાર. ૪
* જાહેર જાંબુ દ્વીપે આવીયા,
નર મહમદશાહ અલી આપ. ૫

* આવા પવિત્ર શાસ્ત્રોને વાંચનાર અને માનનારાઓજ આવા પવિત્ર માર્ગેથી પડી, મમતાનાં બંધનાં પડેલા મહા બંધમાં સપડાઇ (જુવો પાનું ૯૬ મું.)

સોલ કલા દીસે શોભતી,
નુર તજલ્લારે આપ. ૬
ગોર નર જાહેર બેઉ મલ્યા,
નિરંજન અલી આપ. ૭
આલ ઈમામ ગોરની સેવીએ.
હાજર જામાની આસ. ૮
જીકર ફીકર તમે માંગજો,
હાલ ગતૂમાં ગુજારી. ૯
ખરીદ શોંદ તમે આપજો,
દીધો કોલ સંભારી. ૧૦
માતા ગર્ભે રે તું આવીયો.
સેવીયારે દસ માસ. ૧૧
કોલ દઇને બાહેર નીસર્યો,
હું તું કરવા લાગ્યોરે બાર. ૧૨

(જકડાઇ) સત્યનું અનાદર કરી ઢોંગી પંથે દોડી રહી; બીજાને છેતરી રહ્યા છે. અવશ્ય સત્પંથિયો ચેતી! એવા ઢોંગીયોને નવ-ગજના નમસ્કાર કરશે! નર મહંદશાહ રૂપે આવ્યા પછી શાહોજી બીજા કુલમાં ગયા નથી. તેમ તેની આજ્ઞા પણ નથી. છતાં પાખંડીયો પાખંડને બદલે જગ છેતરે છે.

ધન સંપત માયા બહુ સંચરી,
જુઠા જગ ધંધારે કાજ. ૧૩

કુટુંબ પરિવાર સર્વે પોંખીયા,
ધન જોબન મસ્તીરે માંયે. ૧૪

ચારે ખાણે જીવતું આવીયો,
પામ્યો મનુષ્ય દેહ અવતાર. ૧૫

જીકર ફીકર તમે માંગજો,
લોઢા શાહનો દિદાર, ૧૬

આલ ઇમામ સદ્‌ગોર બોલીયા,
આખર વેલાનીરે વાત. ૧૭

સંપૂર્ણ.

શ્રી સદ્‌ગોર પીર કબીરદીનનું જ્ઞાન. ૨૩

શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા વાચા.

એ વિરા ભાઇ! કરીલો કરણી હંસ પરૂણલા;
રખે પસ્તાવો પડશે. ૧

એ વિરા ભાઈ! વણજ કારણ વિરા કરો હો પડંત્રો,
હંસ જયસા ઘટ નાહીંજી. ૨

એ વિરા ભાઈ! રતન કાચકે બેરા હારે ભાઈ!
હંસે રતન કેમ છુટસે? ૩

એ વિરા ભાઈ! ધણીંની સાથે કરીલો કરણી!
તો અમરાપુરી પોહોંચોજી. ૪

એ વિરા ભાઈ? અમર દિદારી ઉસ્કુ કહીયે;
સતી જીવ નિસ્તાર્યાજી. ૫

એ વિરા ભાઈ! પિંડ પોષે તે જે નર ઘેલા,
સો આવા ગમનનો સંગાતીજી. ૬

એ વિરા ભાઇ! થોડે કારણ ઝઘડા ઝઘડો,
હંસે રતન કેમ છુટેજી? ૭

એ વિરા ભાઈ! હંસ વિછોડતાં મેલા નાંહી,
દૂર પિયાણા જાણોજી. ૮
એ વિરા ભાઈ! ઉત્તમ કરણીઆપણે ગુરૂ શું કીજે,
જાણો તો હુઈ વધાઇજી. ૯
[1]એ વિરા ભાઇ! કહે કબીરદીન ઈંદ્ર ઈમામશાહ જાણો,
અમર ઢોલેકી શાહી જી. ૧૦
એ વિરા ભાઈ! [2]નુરમહંદશાહે નુર દેખાડયા,
તો નરઅલી ભી સોહી જાણો. ૧૧

સંપુર્ણ.

૧ સતપંથી પોતાને કહેવરાવનાર, અને શ્રી પીર કબીરદીન સાહેબને માનનારાઓને સમજવાનું કે, એ કેવી રીતે ગુરૂદ્રોહી બની રહ્યા છે!!! શ્રી પીર કબીરદીનની પછી તુર્તજ વચન લોપી, સતપંથ મૂકી દઇ પીર તાજદીનને (મુવા પછી તેમને) હાજર પીર માનવા લાગી શ્રી ઈમામશાહના શત્રુ બન્યા! ખરાએ સતપંથી (કે ગુરૂદ્રોહી)? શ્રી પીર કબીર દીન સાહેબની પવિત્ર આજ્ઞા એ છે કે! હું જે પીર કબીર દીન તેજ શ્રી પીર ઇમામશાહને તેવાજ જાણો. એટલે મારા પછી શ્રી સદ્‌ગોર બ્રહ્મા પીર ઇમામશાહ પોતે મારાબાદ બ્રહ્મગાદીનાં ધણી છે. એજ સનાતન ધર્મનિતી જાણવી. અમ્મર ઢોલો=આદ નારાયણની બાદશાહી એવેજ રૂપે જાહેર જાણો.

૨ નુરમહંમદશાહ=મહંમદ બીન ઇસ્લામશાહનેજ નરઅલી મહંમદશાહ ઓળખજો. એ પોતેજ એક એજ ધણી છે.

શ્રી સદ્ગોર પીર સુદરદીન સાહેબનું જ્ઞાન ૨૪

નાના દસ અવતાર.

શ્રી સદ્ગોર બ્રહ્મા વાચા.

શાહો તું આપોહી આપ સહી હો સ્વામી;
સ્વામીજી તું બહુ અવતરિયા,
શાહાતું સ્વર્ગ મરત પધિયાર સ્વામી;
તું સબની થાન નિરંજન,
*સિત્તો તેર પાત્ર ઇમામ ચાલીસ;

---

* આ નાના દશ અવતાર પીર સુદરદીને કહ્યા છે. જેમાં ભવિષ્ય કહેવામાં આવ્યું છે. તે ઇમામોની સંખ્યા ફક્ત ચાલીસનીજ કહી, પાત્રની સંખ્યા સિત્તોતેરની બતાવી છે. એટલાજ શરીરોમાં શ્રી દશમો અવતાર સમાપ્ત થાય છે. એ સીદ્ધ કર્યા છતાં એ પીરને માનનારાઓ પાત્રની સંખ્યામાં સંતોષ માને છે. પણ ઇમામની સંખ્યામાં સંતોષ એમનો રહી શક્યો નહિ. એ પીરનાજ વચનો ઉલટાવી જૂઠા ઠરાવવા ઉતાવળા બની રહ્યા છે! હાલ તો ચાલીસને જૂઠ જણાવી અડતાલિસે પોહોંચ્યા! એમને એટલી સંખ્યા એ નક્કી નથી થતું. ભવિષ ઉપર જે થાય તે વધારે! એવા ઈમાનના થાંભલાઓની ધર્મ રૂઢી કેવી લેખવી? સત્યંથી કે જુઠનું પ્રદર્શન!

દશમેં અવતરિયા, અવતાર પાત્ર ઇમામ તું;
હું બલિહારી અપરંમ પરા. ટેક
શાહ તું મચ્છ રૂપે થીઆણો સ્વામી, તો જલે
આપ પખાર્યા;
શાહ તું વેદ બ્રહ્માખે જોગદીને, સંસાર સણગાર્યા.
બે જ્ઞાની ગાફલ દહીંત ભુલા, રયા રહન ન વાર્યા;
સહી રાજ રૂષિયેંખે શાહ દેશે, મારી દહીંત સંહાર્યા.
કાયમ દેવા તુજ સેવા, લાગા જીવ પીયારીઆ.
મેંય તુજસેથી નેહજ લાગો, અહોનિશ સ્વામી મના
ઘડી મવિસારીયે મવલા અલી યા અલી. ॥૧॥
શાહ તું કોરંભ રૂપે થીઆણો સ્વામી,
તુ પુઠિયા ભાર ઝીલાયો,
મધુ કટક દાણવ છેદ્યા સ્વામી, તો રત્ન પ્રગટયા-
બે જ્ઞાની ગાફલ. ૨
શાહતું વ્યારાહ રૂપે થીઆણો સ્વામી ડાઢ
તલે ગગન ધરિયા !
મૂર દહીંત ન લખ્યો સ્વામી; તોભુલ્યા ગાફલ કયા કરે !
બે જ્ઞાની ગાફલ. ૩
શાહતું નૃસિંહ રૂપે થીઆણો સ્વામી; હરણાં
કંશ વિડાર્યા,

કરોડી પંચેશુ પ્રહલાદ તાર્યા, તો કાજ રૂષિયાનાં
સારિયા.

બે જ્ઞાની ગાફલ. ૪

શાહતું વામણ રૂપે થીઅણો સ્વામી; તો અઉઠ
કરમ ગણાવ્યા,
બલરે દહીતે નવ લખીયા સ્વામી; તો દઈ લતૂ
ગમાવ્યા.

બે જ્ઞાની ગાફલ. ૫

શાહતું પરસ રામ રૂપે થીઅણો સ્વામી; તો
નાના પખ સંવાર્યા.
ક્ષત્રીયોનું વંશ નિર્વંશ કીયા; તો કાજ
ઋષિયાનાં સાર્યા.

બે જ્ઞાની ગાફલ. ૬

શાહતું રામચંદ્ર રૂપે થીઅણો સ્વામી; તે દહીંત
દશાશર છેદ્યા,
શાહતું સીતા વારીને લંકા લુસી; તે:ર ભભિક્ષણને
આલ્યા.

બે જ્ઞાની ગાફલ. ૭

શાહ તોં જો આઠમે અવતાર સ્વામી; તું કાનજી
નામ ભણાવ્યા,

શાહતું નાથ્યો કાલીઉં કશદ્યો; જુગે પરતા લાઈયાં.
બે જ્ઞાની ગાફલ. ૮
શાહતું બુદ્ધા રૂપે થીઅણો સ્વામી; તો જોત બંબ
સંવાર્યા,
અહંકારી કૌરવ છેદ્યા, પાંચે પાંડવ તાર્યા.
હાથે પકડયા ગજ ભીમ; મુસ્તાક ગગન સામા ઉડાયા.
નવનિધ રાજ ઋષિ યાંકે શાહો દેશે, પુરૂષ પશ્ચિમ
અલી આયા.
બે જ્ઞાની ગાફલ. ૯
શાહ તોં જો દશમે અવતાર સ્વામી, તુ નકલંકી નામ
ભણાયા,
મલેચ્છ કટક દલ ગોખ સામી, તો ખને ખડગ સંગાર્યા.
જીને આપ વીચ ગુર નર સેવ્યા, દઈ વસત પીઆરિયા,
કરોડીઉં પંચ. સત. નવ. બારેહી તારીઆ, જેણે
એવી આછી કરણી કમાવ્યા.
દશ અવતાર પીર સદરદીન ભાંખ્યા; મારે મોમિનકું
નજીક દિદાર શાહ દિખલાયા,
બે જ્ઞાની ગાફલ દહીત ભુલા. ૧૦

સંપુર્ણ

સત્પંથ ઉપર આક્ષેપો કરનારાઓને

સૂચના.

કવ્વાલી.

અમે સત્પંથના વીરા, જરા આદેશ જોઓને;
થઇને મનના ધીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧

નથી અવકાશ નિંદાને, જરા આંખો ઉઘાડોને;
ધરમ વ્યવહારમાં ધીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૨

જરા સોધી જુઓ ખંતથી, તજો નિંદા હવે ચંતથી;
ભરેલા વેદના હિરા, જરા આદેશ જોઓને. ૩

નથી મત્તવાદ તો આંહી, નથી અંઈ દ્વેષ કે કાંઈ;
બોલે આ વેદના કીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૪

નિરા પક્ષી નિરા વ્હેરી, નિરા હાણી નિરા માની;
હિન્દુ ઇસ્લામનાં વીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૫

વાણી આકાશી માની છે, કિતાબ વેદો નિશાનીછે;
ટાલીને ગુંચની ગીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૬

જુઓ આ વેદની બોલી. 'પર્ય્યુંદા' ચારમાં ખોલી;
થઈ પટ્ટ પાટ ના ધીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૭

"दीक्षाया गुप्ता यज्ञे" કહ્યું જે વેદમાં હમને;
નિયમ ટૂટે નહિ વીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૮

"अमृत मानशाना" જે, યજુરમા છે પોકાર્યું એ;
પઢાવી છે સદા રી રા, જરા આ દેશ જોઓને. ૯

ધ્યેય ધાર્યો સદા એથી, યજુર "द्रष्टा" છે જેથી;
"यतोयतः" છે વલી વીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૦

શ્રી મચ્છા એ મહાનામી, દ્વિતે કોરંભના કામી;
વ્યારાહની રાહ જો વીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૧

યજુ "इदं" કહે જેને, વામનરૂપ એ કહ્યું એને;
ફરી ફર્શું તણા ધીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૨

રામ કૃષ્ણને રાખ્યા, જાહેરમાં સર્વએભાંખ્યા;
બુદ્ધાના ભેદ ના લીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૩

"मदीना स्याम" બોલે છે, એ શ્રુતી સામ તોલે છે;
કલીના નાથ એ વીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૪

" रूपंरूपं " ઋગુ બોલે. વિદ્વાનો વાતને તોલે;
હમારા નાથ એ વીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૫

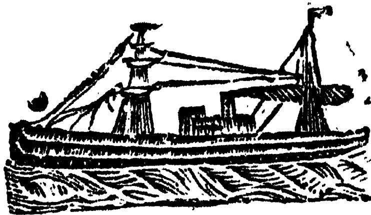
"अली"ने"एलिया" જોજો. કિતાબોમાં જરા ખોજો;
બધા એ ભેદના હિરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૬

સનાતન્ ધર્મ એ સાચો, નથી સત્પંથ જરા કાચો;
જ્ઞાની જ્ઞાનથી ધીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૭

પ્રમાણો એ પૂરણ છે આ, ભુતલ ભુરે ભુરણ છે આ;
ગ્રહો આ વેદના હિરા. જરા આદેશ જોઓને. ૧૮

યજુમાં " षोडशी " બોલે. નથી કો નાથની તોલે;
'ખાકી' ના નાથ એ વીરા, જરા આદેશ જોઓને. ૧૯

સંપૂર્ણ.

પીરાણાઓની ગુરૂ ભક્તિનો લેખ લખનાર મગનલાલની કપાલીનો જવાબ.

શેર ગુજરાતી.

સૂર્ય સત્પંથ જગ મગ્યો, ધુંવડ થયા નિરાસ;
અવિદ્યા છાર ઉડાડીને, સત્ય કર્યો પ્રકાશ.

કવ્વાલી.

અરે નર ધુડનાં ચેલા, પ્રકાસે કાં થયા ઘેલા?
પડલ આંખોનાં છે મ્યેલા, નીહાળી જો વતન પેહેલા. ૧

કહેતું હિન્દને મારો, મીશર તો છે વતન તારો!
કથન તું કાં કથે ઘેલા? જરા ઇતિહાસ જો પેહેલા! ૨

અરબ નાં તે હતા સંગી, પૂરા બળવાન એ જંગી;
પછીથી હિન્દમાં રેહેલા, વિચારી જો અસલ પેહેલા ! ૩

ગરીબોને નસાડીને, પડયા છો હિન્દ પચાવી ને;
થઇને મનના મ્યેલા, હવે કહો હિન્દ છે પેહેલા ! ૪

હતો નીલી હવે હિન્દુ, તપાસ ઓ આર્યના બિન્દુ !
અસલ ભોમીના રાનેલા, ગરીબોને ફસાવેલા. ૫

નથી આ મુલ્ક આર્યોનો, હતો ને છે આનાર્યોનો;
જુલમ જંગી મચાવેલા, ગરીબી હક્ક પચાવેલા. ૬

થાવા હિન્દુ મથે સાથી ? જતો રેહ આવ્યો હોય જ્યાંથી !
કપટ કુડેથી ખોરેલા, ભરમની ભુલે મોરેલા. ૭

જરા વેદો ઉઘાડી જો ! ધરમ નિતી તપાસી જો !
ફસીને ફેને ફેરેલા, ગરવને ઘેને ઘેરેલા ! ૮

તપાસી જો તારા ધર્મો, પડયા નોંખા કરી કર્મો;
ફુલે ફંદાનાં ઘેરેલા, અલ્યા અન્ય ભેદે ભેરેલા ! ૯

ધરમમાં ઝ્હેરને રાખી, કંઈ ફાંટા કર્યા નાખી;
ધરમ હિન્દુ જો છે પેહેલા, અનાર્યોનાં તું સુણ ઘેલા. ૧૦

સનાતન નામ ધર્વાને; પોતાને શુદ્ધ કહવાને;
તપાસી જો કરમ પેહલા, સનાતન કયાં હતો પેહેલા ? ૧૧

અરબ ભાષાથી ભડકીને, ઉત્તમતાથી તું થડકીને,
નિંદાનો નંદ થયો હેલા ! એ ધર્મિ ક્યાં હતો પેહેલા ? ૧૨

સૂર્ય સત્પંથનો જોઈ, રહે છે તું અલ્યા રોઈ;
સનાતન ધર્મ એ પેહેલા, જરાજો શાસ્ત્રને ઘેલા. ૧૩

હોય મત્તવાદ જેમાં તે, માને તું ધર્મ એમાંએ !
પ્રભુ હિન્દુ હતો હેલા ? કે મુસલમાં તું બતા વેહેલા ? ૧૪

જગત બોધક વિના નહિ રેહ, મુરખ રાખે છે અંહી સંદેહ;
પ્રમાણોથી બતા વેહલા. એ બોધક ક્યાં હતો પેહલા ? ૧૫

ફસાવા અન્યને અંધા, વચન કાઢે છે તું ગંદા !
મગન તુજ જાત જો પેહલા, લવેશું વ્હેમ થી ઘેલા ? ૧૬

ધરમ તો છે પિતા સારો, શું ખોળે અન્યનો ધારો !
કશીજો બુદ્ધને પેહેલા, લવેશું વ્હેમથી વેહેલા ? ૧૭

પડયો ખીચડ માં ખંડાઇ, વખોડે અન્યને ભાઈ !
કપાવી નાક તેં વ્હેલા, નાચ્યો તું નાચ સૌ પેહેલાં. ૧૮

કહું છું હું હજી થોડું, કથન તારાનું નહિ જોડું;
ધરમપર ધાડ લાવેલા, અતી પાખંડ મચાવેલા. ૧૯

ધરમ દાઝેથી હું વલતો, નહિતો ભાઇ સાંભલતો;
કથન કથવા નથી સેહલા, વર્માજી વ્હેમનાં વેલા. ૨૦

ભાષાનું જ્ઞાનનાં જાણે ! કલમ લેઈ હાથ શું તાણે ?
કરાવે સત્યનાં મેલા, અલ્યા સદ્દગોર એ સેહલા ! ૨૧

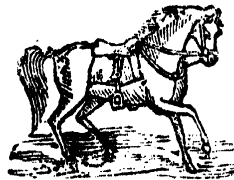
ભાઈ ધન્યવાદ શું આપે ? તુજ હાથે નાક તુજ કાપે !
ધરમ હિમ્મતનાં જે મ્યેલા, ખાવા ખદડા રહે ઠેલા. ૨૨

મગન બોલીને સાંભલવું, હવે હૈયે તે નાં બળવું;
કર્યાં પ્રશ્નો તમે પેહલા, તેના ઉત્તર છે આ સ્હેલા. ૨૩

પ્રકાશે ઘુડ થયા અંદ્ધા, ચકોર વલગ્યા જઈ ચંદા;
મગન મત્ત મેલી દે પેહલા, સૂજે સત્પંથ તો સ્હેલા. ૨૪

વિસ્નગરી માનજો સાચું, તમે કાપ્યું ખરે કાચું;
કહે ખાકી કથન સેહેલા, હવે સમજી જજો વ્હેલા. ૨૫

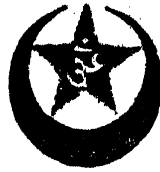
સંપુર્ણ.

ગઝલ કવ્વાલી.

પડી સત્પંથને ખોળે, રહયા ચીતે મરણ તેનું;
કહાવે દાસ સત્પંથના. નહિ સુભ આગમે તેનું. ૧
જુઓ જુગ આ ફજેતીને, વગોવે વેષ કેવો એ!
થઇને દાસ જાહેરમાં, સજે સ્વામિત્વ એ તેનું. ૨
અમે એ શિષ્ય સત્પંથના, પણ આધીન એ હમારે છે;
નથી એ વેદની પરવા, જુઓ દાસત્વ એ તેનું. ૩
લગાવ્યા અંધને લારે, બની બેભાનને વલગ્યા;
કરે ઉચ્છેદ સત્પંથનું, સંભાળો શબ્દ એ તેનું. ૪
રહો સત્પંથીયો ચેતી, રખે વિશ્વાસમાં રહેતા;
અંતર એ કુડથી ઘેર્યું, નથી રક્ષિતપણુ તેનું. ૫
સ્વભાવે કુડે રાચેલાં, કુખાજે ખાદ્ય ખાધેલા
હજુ એ ટેવને વળગી, રહ્યા સત્પંથ એ તેનું. ૬
લક્ષણને ડુંગળી ખાએ, તમાકુ તે ન વિશરાએ;
ન સૂજે ગતને આએ, કહો સત્પંથ એ કેનું ? ૭
ગ્રહી ચંડાળનુ શરણું, ખુઓ સત્પંથને જડથા.
તજો શત્રુએ સત્પંથનો, જુઓ વ્યવહાર એ તેનું ૮
શુંણો અરદાસ ખાકીની, સુધારો અહાર પોતાનું
તજાવો શુરવિરો થઈ, ભરખ ભુંડુ જુઓ જેનું ૯

કવ્વાલી.

અરે સત્પંથનાં વિરા! ઉઘાડી આંખને જાગો,
જુઓ જ્ઞાને કરી ગતને, મિથ્યા પરમાદને ત્યાગો. ૧
અંધારૂં આ અતી વ્યાપ્યું! સમય સૌ ખોઈ બેઠા છો;
કુલંગારા સહુ કેહેશે, આ ભ્રષ્ટા ચારથી ભાગો. ૨
રહ્યા વળગી કુટેવોમાં, બની બેભાન મસ્તાના;
પીઠાઓ માંહે પેશીને, શું મંદિરો તમે ત્યાગો! ૩
આવી સત્પંથમાં ભાઈ! બની બ્રાહ્મણ તમે બેઠા;
કુખાજે છો રહ્યા વળગી, નરાધમ શું ધરમ ત્યાગો? ૪
મનુષ્યા દેહ ધારી છે, જો હોયે તમમાં તેવું?
પશુ વૃત્તી તમારીને, કહે ખાસ્ત્રી તમે ત્યાગો. ૫

સંપુર્ણ.

ॐ

અંધ શ્રદ્ધાનો ઉકેલ.

સત્પંથની નેમ, મુખ્ય શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણના દશમા અવતારને દશે અવતારોમાં પ્રધાન પદે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશ, શક્તિ આદ એક રૂપ માનવાની છે.

બ્રહ્મા, વિષ્ણુ સમય સમયેના જ્ઞાનદાતા ને સત્પંથ સંચાલક હોવાના કારણે ધ્યેય પુરૂષ ગોર, નરની સંજ્ઞાએ મનાઇ પુજાએ છે.

સનાતન પ્રથાનુંકુલ ગોરનું શરીર બાર કળા યુક્ત ને નરનું શરીર સોળ કળા યુક્ત જ્યારે પ્રગટ ગાદીએ બીરાજતું હોય છે ત્યારે દર્શન આપે છે. તેઓ જ્યારે પ્રગટ હોય છે ત્યારે પ્રગટની નિતિએ. ને જ્યારે ગુપ્ત હોય ત્યારે ગુપ્તપણાની નિતિએ હરિવંશે પુજાય છે.

બારમી સીદીનાં ફર્માનના કારણે શ્રી ગોર, નર ગુપ્ત રહેવાના હોવાની આજ્ઞા ભવિષ્યવાણી તરીકે ઘણાએ કાળથી પ્રચલિત છે. વર્તમાન સમયે હરિ ગુપ્ત રહેવાનાં સંકેતના સમયનો લાગ સાધી નાસ્તિકો ધણી થવાની ખટપટો આદરવા લાગ્યા, ને તે ખટપટનો ભોગ કેટલાક લોભો ને અંધ-શ્રદ્ધાળુઓ બની શ્રીજીની આજ્ઞાઓ ઉલટાવી શ્રીહરિથી વિમખ બન્યા, જેથી સંપ્રદાયમાં ઘણા ફાંટા પડી જઇ ઠેર ઠેર પ્રપંચ પુજાતા થઇ ગયા.

એ અંધશ્રદ્ધાળુઓની નબળાઇ ને સ્વારથીઓ અને પ્રપંચીઓની કુશળતાએ સત્પંથ સંસ્થા તથા ધર્મ કરણ સ્થિતિમાં સપડાઇ પડયા છે. સત્પંથીઓ અકળાઇ રહ્યા છે. કેટલાક ઉતાવળીયા વિમુખ થતા જાય છે.

ચેતો !! ચેતો !!! સત્પંથિયો ચેતો, અંધશ્રદ્ધાને મુકી સત્ય નિષ્ઠાએ શાસ્ત્ર આધીન બની પવિત્ર ક્રિયા પાળતા થઇ પ્રપંચીઓને નવગજના નમસ્કાર કરી વિદાયગરી આપો, ક્રિયા ચાર દિપાવી સત્પંથને તેની મૂળ સ્થિતિયે મુકવા ભાગ્યશાળી નિવડો.

શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણની જય.

દા. બાકી.